

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Årsredovisning 2010

Årsredovisning 2010

Statistiska centralbyrån
2011

Annual Report 2010

Statistics Sweden
2011

Producent
Producer SCB, GD-stab
Statistics Sweden, Director General's Office
Box 24300
SE-104 51 Stockholm, Sweden
+46 8 506 940 00

Förfrågningar
Inquiries Anna Heinstedt, + 46 8 506 945 60
anna.heinstedt@scb.se
Åsa Trankvill, +46 8 506 944 76
asa.trankvill@scb.se
Fredrik Rahm, + 46 19 17 65 97
fredrik.rahm@scb.se

Om du citerar ur denna publikation, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, *Årsredovisning 2010*.

When quoting material from this publication, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, *Annual Report 2010*.

Omslag/Cover: Ateljén, SCB

Foto/Photo: Jan-Aage Haaland, SCB

ISSN 1654-0743 (online)

ISSN 1654-0387 (print)

ISBN 978-91-618-1536-4 (print)

URN:NBN:SE:SCB-2011-X41BR1101_pdf (pdf)

Printed in Sweden 2011
SCB-Tryck 2011-02

GD om 2010

2010 har i många avseenden varit ett händelserikt år. SCB har i allt väsentligt fullgjort sin uppgift i enlighet med instruktion och regleringsbrev. Vi har producerat och spridit anslagsfinansierad statistik i enlighet med de åtaganden som redovisats i Arbetsplan för SCB 2010.

Webbplatsen är den viktigaste kanalen för spridningen och tillgängligheten till statistiken och den har i flera avseenden förbättrats under året. Den avgiftsfinansierade verksamheten har producerats i den omfattning som avtalats med kunderna.

Kvalitetsarbetet har fokuserat på fortsatt kvalitetssäkring av rutiner och processer, vilket utgör grunden i det långsiktiga förändringsarbetet vid SCB. Under 2010 har ytterligare steg tagits för att statistikproduktionen ska klara en certifiering enligt ISO 20252, för marknads-, opinions- och samhällsundersökningar. Arbete har bedrivits för att förbättra styrning och kontroll av IT-systemen i statistikproduktionen, bl.a. mot bakgrund av den kritik som Riksrevisionen framfört till SCB. Under året har korrigeringar av publicerad statistik renderat massmedial uppmärksamhet. Ingen av de korrigerade uppgifterna hann dock medföra någon allvarlig konsekvens för användarna innan de ändrades. SCB:s trovärdighet hos allmänhet, användare och uppdragsgivare är en viktig förutsättning för vår verksamhet. De aktiviteter som har vidtagits till följd av Riksrevisionens kritik samt korrigeringar av publicerad stati-

stik syftar till att upprätthålla trovärdigheten och förtroendet för SCB:s statistik genom att kvalitetssäkra produktionsprocesserna, särskilt för prisstatistiken och nationalräkenskaperna.

Utvecklingsarbetet med ett system för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll i prisstatistiken har varit framgångsrikt och kommer att fungera som modell för övriga SCB. Inom nationalräkenskaperna pågår ett liknande utvecklingsarbete där resultaten och erfarenheterna från prisstatistiken tas tillvara.

Uppgiftslämnarbördan har beaktats vid insamling av uppgifter för statistikändamål och kostnaderna för uppgiftslämnandet har under 2010 minskat med 2 procent.

Genomförda mätningar visar att förtroendet från allmänheten för SCB och kundnöjdheten för våra produkter är hög och på samma nivå som vid den senaste mätningen 2008.

Prognosen för det ekonomiska resultatet under våren pekade mot ett negativt resultat vilket föranledde besparingsåtgärder under andra halvan av 2010. Dessa åtgärder tillsammans med sent tillkommande finansiering både på anslags- och uppdragssidan samt relativt stora aktiverade utvecklingskostnader ledde till ett positivt ekonomiskt resultat för året.

Trots att arbetssituationen 2010 har varit ansträngd, framförallt som en följd av en höjd ambitionsnivå i kvalitetsarbetet, är inriktningen för verksamheten tydlig. Kvalitetssäkrade rutiner och processer samt ökad användning av standardiserade verktyg och metoder är grunden för att även fortsättningsvis kunna producera statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna.

Stockholm den 22 februari 2011

Stefan Lundgren
Generaldirektör

Innehåll

GD om 2010	3
Innehåll	4
Inledning	5
SCB:s uppgift	5
Organisation	5
Förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll	5
Verksamhetens resultat i sammandrag	8
Måluppfyllelse i sammandrag	8
Ekonomisk översikt	8
Utveckla, framställa och sprida statistik	11
Anslagsfinansierad verksamhet	12
Avgiftsfinansierad verksamhet	25
Användare och kunder	27
Samråd med statistikanvändare	28
Nämnder och råd	29
Samordning och internationellt statistiskt samarbete	31
Samordning av den officiella statistiken	32
Internationellt statistiskt samarbete	33
Samordning av statistikleveranser till internationella organisationer	35
Tjänsteexport	37
Personal	39
Personalfakta	40
Kompetensförsörjning	40
Arbetsmiljö och hälsa	41
Medarbetarnas syn på SCB	42
Ekonomi	45
Finansiell redovisning	51
Sammanställning av väsentliga uppgifter	52
Resultaträkning, tkr	53
Balansräkning, tkr	54
Anslagsredovisning, tkr	55
Tilläggsupplysningar och noter	56
Mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet	63
Ledningens beslut om årsredovisning 2010	67
Ledningsgruppen 2010	68
Insynsrådet 2010	69

Inledning

SCB:s uppgift

Enligt instruktionen ansvarar SCB för officiell statistik och för annan statlig statistik och har till uppgift att:

- Utveckla, framställa och sprida statlig statistik
- Samordna överlämnandet av statistiska uppgifter till internationella organisationer
- Samordna det statliga statistiksystemet

Därutöver får tjänsteexport som är förenlig med myndighetens uppgifter och verksamhetsområde bedrivas.

Myndigheten ska i mån av resurser utföra uppdrag inom sitt verksamhetsområde åt andra myndigheter och får även åta sig sådana uppdrag från andra uppdragsgivare.

Enligt regleringsbrevet är det övergripande målet med verksamheten statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna.

Resultatredovisningen är indelad i tre områden, Utveckla, framställa och sprida statistik, Samordning och internationellt statistiskt samarbete samt Tjänsteexport.

För respektive område redovisas verksamhetens prestationer och resultat i förhållande till mål och uppgifter enligt instruktion och regleringsbrev.

En central utgångspunkt för SCB:s verksamhet är att skapa statistisk information med beaktande av integritetsaspekter och som tillgodoser både ökad användning och tillgänglighet. Uppgifter som hämtas in, skapas och förvaltas inom SCB är en strategiskt viktig resurs. Säkerhet och högt integritetsskydd är två grundläggande principer som gäller för SCB:s informationshantering. All personal ska ha kunskap om och med personligt ansvar tillämpa gällande föreskrifter, beslut och riktlinjer.

Organisation

Vid SCB finns 13 avdelningar som var och en har ett avgränsat ansvarsområde. För avdelningarna har de åtaganden och prioriterade uppgifter som avdelningarna har haft att uppfylla under 2010 preciserats i verksamhetsplanen.

Organisationen stödjer, och avspeglar, det processbaserade arbetssätt som SCB tillämpar. Verksamheten har organiserats i två insamlingsavdelningar, fyra ämnesavdelningar, en avdelning för kommunikation, en processavdelning och en utvecklingsavdelning. Vidare finns en avdelning för internationellt konsultarbete och en personal- och en ekonomiadministrativ avdelning samt en stab till stöd för myndighetens ledning.

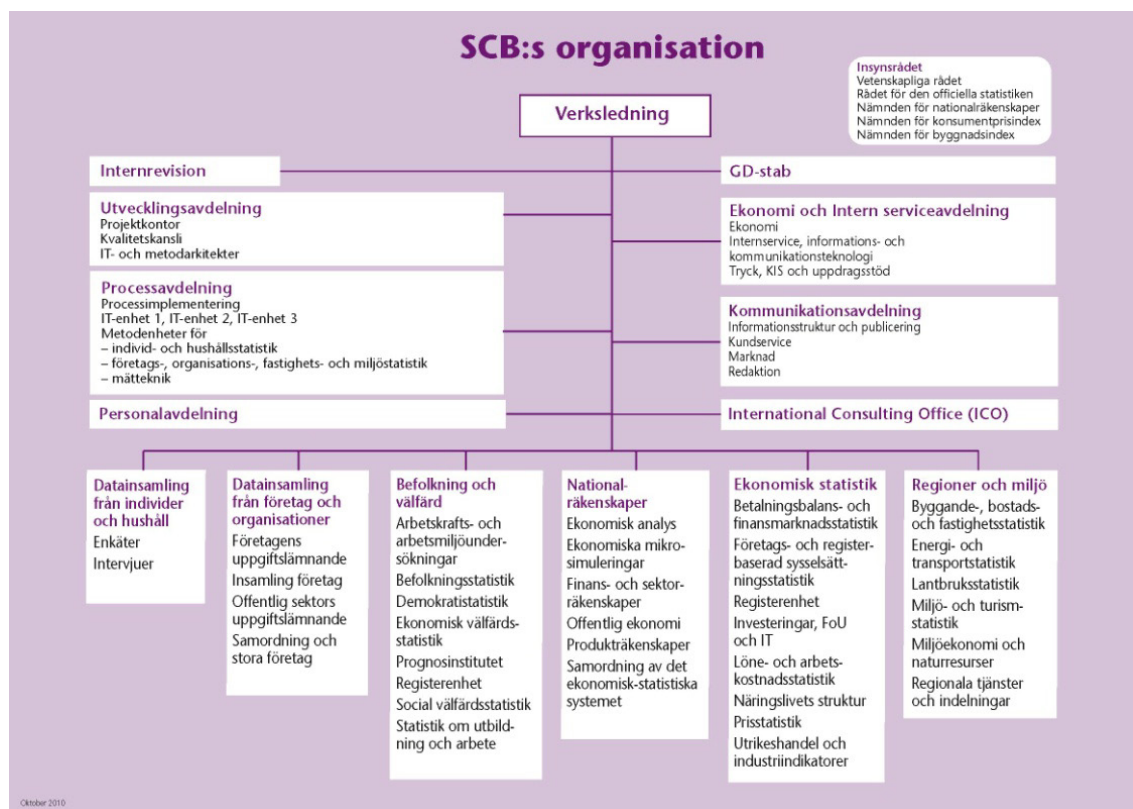
Enligt SCB:s instruktion ska det finnas ett insynsråd. Det ska bestå av högst nio ledamöter samt GD som är ordförande. Insynsrådet ska hållas informerat om verksamheten och bistå GD med råd för att verksamheten ska bedrivas effektivt och i överensstämmelse med målen.

Förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll

SCB har under 2010 arbetat med de krav som följer av förordningen om intern styrning och kontroll, dvs. analysera, åtgärda, följa upp och dokumentera de risker som verksamheten är utsatt för i arbetet med att uppnå uppsatta mål.

Risikanalyser och de efterföljande momenten har genomförts för de övergripande målen i verksamhetsplanen och för de kritiska verksamhetsområden som lyfts fram av Riksdrevisionen samt för vissa verksamhetskritiska processer i verkets löpande åtaganden.

Risikanalyserna omfattar emellertid inte verksamhetens alla delar, vidare har inte kraven i Myndighetsförordning (2007:515) 3 § beaktats fullt ut i analyserna.

Verksamhetens resultat i sammandrag

Verksamhetens resultat i sammandrag

"Målet för verksamheten är statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna"

Regleringsbrev för budgetåret 2010

Måluppfyllelse i sammandrag

Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet. Den anslagsfinansierade statistiken har producerats i enlighet med arbetsplanen. Mätningar av användarnas uppfattning av kvaliteten uppvisar fortsatta höga betyg. Även med beaktande av de korrigeringar i publicerade uppgifter som gjordes under 2010 är bedömningen att målet i huvudsak är uppnått.

Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att öka möjligheterna att utnyttja det statistiska materialet och den statistiska kompetensen för användarnas behov. Volymer i den avgiftsfinansierade verksamheten är i nivå med den budgeterade. Resultaten från kundundersökningarna är fortsatt mycket goda. SCB:s avgiftsfinansierade verksamhet har bidragit till en ökad statistik-användning i samhället. SCB gör bedömningen att målet är uppfyllt.

Uppdrag rörande officiell statistik ska prioriteras framför annan avgiftsfinansierad verksamhet. Volymen för den del av den officiella statistiken som produceras på uppdrag utgör 20 procent av den avgiftsfinansierade verksamheten och den har producerats enligt plan. Bedömningen görs att målet är uppfyllt.

Produktiviteten ska öka med i genomsnitt 3 procent per år. Under den senaste femårsperioden har totalproduktiviteten igenomsnitt uppgått till 4,4 procent per år och målet bedöms vara uppfyllt.

Arbetet med att utveckla och införa ett kvalitetsledningssystem ska fortsatt prioriteras. Vidare ska arbetet med standardiserade och kvalitetssäkrade processer fortgå för att säkerställa en effektiv och tillförlitlig statistikproduktion. Insatserna under året har inriktats på att kvalitetssäkra produktionsprocesserna med särskilda satsningar inom prisstatistik

och nationalräkenskaper. Standardiserade verktyg och metoder har fortsatt att implementeras. Det kvarstår efter årets insatser fortfarande en potential för effektivisering av statistikproduktionen.

Den statistiska informationen ska göras mer tillgänglig och användbar. Under året har bl.a. tillgängligheten till historiska data ökat och webbplatsen har förbättrats. Bedömningen görs att målet är uppfyllt, tillgängligheten behöver dock förbättras ytterligare.

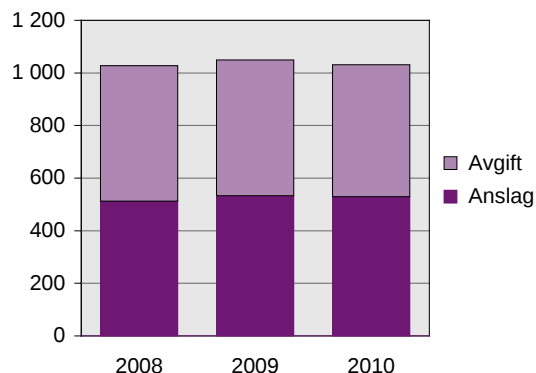
Myndigheten ska genom ökade pedagogiska och analytiska insatser underlätta förståelse och tolkning av statistiska resultat och samband. En webbaserad statistikatlas har utvecklats. Den består både av färdiga analyser inom olika ämnesområden och av ett visualiseringsverktyg där användaren kan göra egna analyser.

Inom den ekonomiska statistiken har bland annat arbete bedrivits inom områdena transferpriser och valutaomräkning, effekter av metodval för dagens tidsbaserade tjänsteprisindex, företagens balansräkningar under krisåret 2008 och snabbväxande företag s.k. gaseller. Bedömningen är att målet är uppfyllt.

Ekonomisk översikt

SCB:s intäkter var totalt 1 031,2 mnkr för 2010 varav anslagsverksamheten 529,6 mnkr och uppdragsverksamheten 501,6 mnkr. I dessa siffror är intäkter av bidrag och finansiella intäkter fördelade mellan verksamheterna.

Figur 1: Verksamhetens intäkter, mnkr

Tabell 1: Intäkter och kostnader per område 2010, mnkr

	Utveckla, framställa och sprida statistik	Samordning och inter- nationellt statistiskt samarbete	Tjänsteexport	Summa
Anslag ¹	516,1	4,1	.	520,2
Avgifter och andra intäkter än anslag	443,2	0,0	67,8	511,0
Summa intäkter	959,3	4,1	67,8	1 031,2
Anslagsverksamhet	516,1	4,1	.	520,2
Avgiftsverksamhet	438,4	0,0	66,6	505,0
Summa kostnader	954,5	4,1	66,6	1 025,2
Kapitalförändring	4,8	0,0	1,2	5,9

1) Kostnadsmässigt avräknat anslag enligt statsbudgeten.

Utveckla, framställa och sprida statistik är det största området med intäkter om 959,3 mnkr varav intäkter av anslag 516,1 mnkr och intäkter från avgifter och andra intäkter än anslag 443,2 mnkr. För områdena Samordning och internationellt statistiskt sam-

arbete och Tjänsteexport redovisas intäkter om 4,1 mnkr respektive 67,8 mnkr. Årets kapitalförändring om 5,9 mnkr fördelas med 4,8 mnkr på området Utveckla, framställa och sprida statistik och med 1,2 mnkr på Tjänsteexporten.

Utveckla,
framställa
och sprida
statistik

Utveckla, framställa och sprida statistik

Tabell 2: Intäkter och kostnader för området Utveckla, framställa och sprida statistik, mnkr

	2008	2009	2010
Anslag ¹	498,3	518,4	516,1
Avgifter och andra intäkter än anslag	448,4	440,4	443,2
Intäkter	946,8	958,8	959,3
Anslagsverksamhet	498,3	518,4	516,1
Avgiftsverksamhet	427,8	453,5	438,4
Kostnader	926,1	972,0	954,5

1) Enligt kostnadsmässig anslagsavräkning från och med 2009.

Anslagsfinansierad verksamhet

"Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

Den anslagsfinansierade verksamheten har i allt väsentligt genomförts i enlighet med den arbetsplan SCB redovisade för regeringen 2010. Den löpande anslagsfinansierade statistiken, som SCB ansvarar för, har framställts och publicerats som planerats.

Satsningen gällande utökat urval i Arbetskraftsundersökningarna (AKU) har fullföljts och statistik baserad på det utökade urvalet presenteras från och med juni 2010. Tillgången på information om utvecklingen på arbetsmarknaden i allmänhet och för grupper ej i arbete i synnerhet har ökat.

Ny statistik avseende sektorspecifika ekonomiska uppgifter för primärkommunerna har utvecklats och presenterats löpande under året.

Omläggningen till ny näringsgren (SNI2007) i Nationalräkenskaperna (NR) har planenligt påbörjats under 2010 och avslutas under 2011. Detta arbete är en del av en internationell anpassning för att ge en aktuell näringslivsstruktur i statistiken. Under 2010 genomfördes huvudsakligen omläggning av årsberäkningar avseende år 2008.

Utredningen om översyn av den ekonomiska statistiken resulterade bl.a. i att en omfattande åtgärdsplan togs fram för utvecklingen av den ekonomiska statistiken. Utvecklingsfasen för projekten i den ursprungliga åtgärdsplanen har avslutats. Inom några områden har utvecklingsarbete bedrivits i sådan omfattning att resultaten kan implementeras under 2011. Det gäller rapporter om kapitalstockar, som kommer att hanteras inom ramen för SNI-omläggningen, samt översynen av FDB och NR-registren. Inom ramen för åtaganden gentemot Riksbanken har det utarbetats förbättringsförslag som det dels kvarstår visst utvecklingsarbete för, dels saknas resurser för implementering av eller löpande produktion av:

- snabbindikator avseende BNP
- bättre primärstatistik
- månatlig beräkning av hushållskonsumtion

I enlighet med regleringsbrevet har SCB försett Regeringskansliet med mikrodata enligt särskild överenskommelse. Under 2010 har data flyttats till nya servrar i syfte att bättre svara upp mot kraven på tillgänglighet och säkerhet.

SCB har levererat nationalräkenskapsdata på den överenskomna detaljnivå som är anpassad till Finansdepartementets behov.

För prisstatistiken har ett system för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll införts. Kvalitetsarbetet har, utöver omfattande satsningar i prisstatistiken och NR, på ett generellt plan i huvudsak inriktats på att säkra och förbättra rutiner vid ändringar i produktionssystemen.

Planering, utveckling och pilotundersökning av *Programme for the International Assessment of Adult Competences (PIAAC)* har genomförts enligt plan under 2010. Kostnaderna blev högre än ursprunglig plan och SCB erhöll ytterligare finansiering i form av ökat anslag från Arbetsmarknadsdepartementet och från Utbildningsdepartementet. Problemen med ökat bortfall inom AKU och prioriteringen av denna insamling innebar vissa förseningar

och troligen ett ökat bortfall i pilotundersökningen för PIAAC.

Sammantaget utgavs 374 pressmeddelanden varav 306 avsåg statistik där SCB var statistikansvarig myndighet. Totalt 510 publiceringar gjordes under 2010, vilket var av ungefär samma omfattning som föregående år.

Det totala antalet tabeller i Statistikdatabasen uppgick i slutet av 2010 till 2 440, varav 2 137 avsåg SCB:s ansvarsområde. Totalt ökade antalet tabeller med cirka 7 procent jämfört med 2009. En tredjedel av tabellerna fanns tillgängliga på engelska.

Under året gjordes korrigeringar i publicerade uppgifter vid ett antal tillfällen. Majoriteten av dessa var av ringa betydelse för användarna. I sju av fallen bedömer SCB korrigeringarna som allvarliga eftersom de kunde ha fått konsekvenser för användarna. De genomförda korrigeringarna bidrar negativt till bilden av statistikens kvalitet och understryker behovet av det pågående kvalitetsarbetet. Även om statistikproduktionen i huvudsak varit korrekt ser myndigheten allvarligt på de uppkomna felen vilka redovisas

närmare i avsnittet *Korrigeringar och incidenter i 2010 års publicering*.

Punktligheten i publiceringen var en procentenhet högre 2010 jämfört med föregående år och för 97 procent av publiceringarna har offentliggörandet skett i enlighet med publiceringsplanen. Medierna bjöds in till presskonferenser vid elva tillfällen under året.

En av de viktigaste kanalerna för att kommunicera statistik är webbplatsen. Under 2010 hade webbplatsen 4,7 miljoner besök vilket var en ökning jämfört med 2009.

Antalet uttag från statistikdatabaserna fortsatte att öka under 2010. Totalt gjordes 1,3 miljoner uttag vilket var en ökning med knappt 3 procent jämfört med 2009. Knappt 1,1 miljoner uttag avsåg tabeller som SCB ansvarar för. Områdena arbetsmarknad och befolkning var fortsatt de populäraste sett till antalet uttag.

Till den centrala kundservicen inkom 18 900 förfrågningar per telefon och 8 000 per e-post.

Återgivningen av SCB:s uppgifter i medierna ligger ungefär på samma nivå som föregående år.

Tabell 3: Kostnader 2008–2010 samt antal pressmeddelanden, antal uttag ur statistikdatabasen, antal tabeller i statistikdatabasen 2010 efter ämnesområde

Ämnesområde	Kostnad, mnkr 2008	Kostnad, mnkr 2009	Kostnad, mnkr 2010	Pressmeddelanden 2010	Antal uttag 2010	Antal tabeller 2010
Arbetsmarknad	88,6	110,4	130,1	47	277 274	497
Befolkning	17,5	18,9	20,2	12	273 026	105
Boende, byggande och bebyggelse	20,0	19,0	16,9	28	48 755	207
Demokrati	5,9	9,1	13,9	7	22 784	157
Handel med varor och tjänster	32,4	31,7	31,4	55	93 638	57
Hushållens ekonomi	31,8	35,0	28,6	11	45 425	57
Levnadsförhållanden	29,1	30,2	33,4	11	13 337	52
Miljö	15,7	14,7	12,4	8	5 465	76
Nationalräkenskaper	53,7	48,1	59,3	19	55 822	87
Näringsverksamhet ¹	51,0	51,4	50,1	48	97 163	219
Offentlig ekonomi	7,3	7,5	8,8	8	34 171	48
Priser och konsumtion	41,9	48,2	46,1	30	75 775	80
Utbildning och forskning	30,8	27,2	34,3	17	20 383	447
Övrigt	60,3	57,6	52,5	5	16 770	48
Summa	486,0²	509,0²	538,0²	306	1 079 788	2 137
– därutöver på uppdrag av andra SAM				68	206 754	303

1) Inkluderar produkten IT-nätverk som bl.a. samordnar IT-statistik mellan olika myndigheter.

2) Kostnadsutfall på anslagsprodukter i internpriser exklusive anslagsverksamhetens andel av prisdifferenser m.m.

Kostnaderna för den anslagsfinansierade delen av området *Utveckla, framställa och sprida statistik* har ökat till följd av utbyggnad av statistiken. Utfallet per ämnesområde och mellan åren har varierat. Den stora ökningen av kostnaderna för området *Arbetsmarknad* är främst till följd av utökning av AKU samt ökade kostnader för datainsamlingen.

Inom området *Befolkning* har förberedelsearbetet för en *Hushålls- och bostadsstatistik* ökat under perioden. Inom området *Boende, byggande och bebyggelse* har vissa nedprioriteringar gjorts. *Statistik om outhyrda bostadslägenheter i flerbostadshus* har ej genomförts 2010 utan genomförs intermittent vartannat år under tiden 2010 till 2014. Inom området *Demokrati* genomfördes valundersökningen 2010. Kostnadsminskningen inom området *Hushållens ekonomi* förklaras av ändrad periodicitet för undersökningen om *Hushållens utgifter*. Inom området *Levnadsförhållanden* har ett tidigare uppdrag övergått till anslagsverksamhet. Inom området *Miljö* erhöll SCB tillfällig finansiering 2008 för *Materialflödesstatistik* samt intermittent variation för *Gödselmedelsundersökningen*.

Ökade insatser för bl.a. omläggning till ny näringsgrensindelning har medfört högre kostnader 2010 inom *Nationalräkenskaperna*. Kvalitetssatsningar har skett för KPI inom området *Priser och konsumtion*. Men för dessa områden samt för området *Övrigt* har tillfälliga medel för förbättringar av den ekonomiska statistiken bortfallit. Inom området *Övrigt* ingår också minskning av bl.a. biblioteksverksamheten.

För 2010 har SCB tagit fram sektorsspecifika ekonomiska uppgifter inom primärkommunerna vilket har ökat kostnaderna inom området *Offentlig ekonomi* jämfört med tidigare år. Området *Utbildning och forskning* har ökat till följd av fortsatt uppbyggnad av PIAAC, dock motverkas ökningen av att kostnaderna för övrig utbildningsstatistik har minskat.

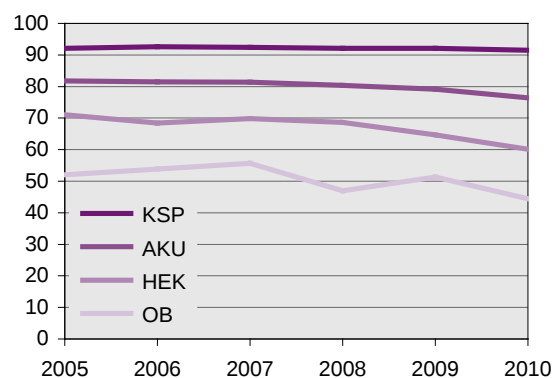
Aktiviteter vidtagna med anledning av ökat bortfall

Svarsandelen i SCB:s undersökningar riktade till individer och hushåll har en tydlig nedåtgående trend. Det gäller både insamling genom intervjuer och postenkäter. Bortfallet har ökat i alla SCB:s individ- och hushållsundersökningar. I SCB:s största stickprovsundersökning, Arbetskraftsundersökningarna (AKU), var svarsandelen för december 2010

knappt 75 procent, vilket är ca 10 procentenheter lägre än för 10 år sedan. Utvecklingen är likartad för andra nationella och internationella statistikproducenter.

Andelen svarande varierar beroende på typ av undersökning, ämnet som frågorna berör och den undersökta populationen. I diagrammet nedan framgår trenden för några undersökningar, Arbetskraftsundersökningen (AKU), Hushållens Ekonomi (HEK), SCB:s enkätomnibus (OB) och Kortperiodisk sysselsättningsstatistik (KSP). Den senare är en enkät till företag där uppgiftslämnarplikt gäller. Övriga undersökningar är frivilliga och riktar sig till individer och hushåll. Telefonintervju är den datainsamlingsmetod som används för AKU och HEK.

Figur 2: Svarsfrekvens 2005–2010

SCB arbetar systematiskt för att förebygga och minska bortfallet i insamlingsprocessen, men också med att hantera bortfall vid framställning av resultat med hjälp av olika statistiska metoder.

Bortfall innebär alltid en försämrad kvalitet, eftersom uteblivna svar bidrar till större felmarginaler, vilket i sin tur till och med kan medföra att skattningar för vissa undergrupper blir för osäkra för att kunna redovisas. Men de allvarligaste effekterna av bortfallet är att de kan snedvrider resultaten. Snedvridningen medför att man gör systematiska över- eller underskattningar.

Det finns inget entydigt svar på varför bortfallet fortsätter att öka. Ökningen gäller både *ej anträffade* och *vägrare*, men det är i första hand kategorin *ej anträffade* som är det huvudsakliga problemet. SCB får tydliga signaler från intervjuarna att det blivit svårare att få kontakt med utvalda personer. Det kan delvis förklaras med att användningen av mobiltelefoner med kontantkort har ökat. Den

bristande viljan att delta bottnar troligen också i att antalet undersökningar ökat med åren. Även en växande telemarketing bidrar sannolikt negativt till människors vilja att delta i undersökningar. SCB måste ständigt se över och förbättra strategierna och rutinerna i datainsamlingen som också är en påverkande faktor i sammanhanget.

SCB startade i september 2010 ett projekt för arbetet med att försöka stävja det växande bortfallet. Projektet arbetar med åtgärder på både kort och lång sikt.

Höstens arbete har fokuserats på förbättrade kontaktstrategier i intervjuundersökningar. Datainsamlingen till AKU har särskilt följts upp av en arbetsgrupp för att säkra undersökningens kvalitet. Vidare har flera experiment genomförts i SCB:s postenkätundersökningar. Ett experiment tyder på att introduktionsbrev eller förbrev vid postenkätundersökningar kan ha en positiv effekt på svarsandelen.

Åtgärder för att minska bortfallet kommer under 2011 att ha fortsatt hög prioritet.

Prioriterade uppgifter

"Arbetskraftsundersökningen och förbättringen av kvaliteten i den ekonomiska statistiken, särskilt nationalräkenskaperna, är prioriterade uppgifter."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

Arbetskraftsundersökningarna

Syftet med undersökningarna är att beskriva aktuella arbetsmarknadsförhållanden för hela befolkningen i åldergruppen 15–74 år och att ge information om utvecklingen på arbetsmarknaden.

SCB har på uppdrag av regeringen bedrivit ett utvecklingsarbete för att utöka urvalet i Arbetskraftsundersökningarna (AKU) med syftet att utöka redovisningarna om arbetsmarknaden, särskilt flödesstatistiken. Utökningen har implementerats enligt plan. Statistiken baserad på det utökade urvalet offentliggörs från och med juni 2010 på SCB:s webbplats. Alla redovisningar för AKU 2010 är baserade på det utökade urvalet och precisionen i AKU har förbättrats speciellt för grupper i befolkningen som inte är i arbete vilket ger möjlighet till nya statistikredovisningar. Arbetet med att förbättra precisionen ytterligare för dessa grupper kommer att fortsätta. Hittills har fyra nya tabellpaket publicerats. Utökningen har skapat förutsättningar för framställning av ytterligare tabellpaket.

Kvaliteten i AKU har förbättrats i flera dimensioner:

- AKU:s innehåll har utökats genom nya frågor om långvarigheten i olika tillstånd, t.ex. sjukdom. Dessa data har publicerats i ovannämnda tabellpaket.
- Jämförbarheten över tiden har förbättrats via länkning. Stora insatser har gjorts för att avhjälpa tidsseriebrotten från 2005 och 2007.
- Ett system för säsongrensning har byggts upp med målet att AKU:s huvudanvändare ska använda samma serier. I dag publicerar Eurostat dessa serier istället för att framställa egna, vilket har eliminerat tidigare oklarheter i media m.m. då olika data har publicerats om den svenska arbetsmarknaden. Sedan januari 2010 baseras AKU:s pressmeddelande även på säsongrensade data.
- Tillgängligheten har förbättrats genom en omstrukturering av AKU:s sida på webbplatsen.
- Det utvidgade Statistiska meddelandet för kvartal som nu också innehåller en temadel har ökat förståelsen för statistiken. Rapporter om AKU:s innehåll och begrepp har tagits fram. Vidare har dokumentationerna *Beskrivning av Statistiken* (BaS), SCBDOK m.m. färdigställts. Under året har ett antal pressträffar arrangerats om AKU:s statistik.

Punktligheten i AKU har dock försämrats något under 2010. Tre publiceringar senare lades p.g.a. låg svarsfrekvens som hanterades genom förlängning av intervjuperioden. Det ökade bortfallet har, utöver förlängda intervjuperioder, i det korta perspektivet hanterats genom ökade resurser för intervjuarbete.

Kvalitetssäkring av prisstatistiken

Prisstatistiken framställs månadsvis för att mäta den genomsnittliga utvecklingen av priserna för bl.a. privat inhemsk konsumtion och i producent- och importled.

Våren 2009 tillsattes en arbetsgrupp för att stödja arbetet med att etablera ett system för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll för prisstatistiken. Gruppens arbete resulterade i en rapport med en översiktlig handlingsplan samt ett första utkast till kvalitetsmanual för Konsumentprisindex (KPI). Utifrån den första handlingsplanen utformades en handlingsplan för KPI som omfattade 22 förbättrings-

områden. Avsikten var att kvalitetssäkra produktionsprocessen. Under 2010 har arbetet bedrivits utifrån denna handlingsplan, både som projekt och som enskilda arbetsuppgifter och arbetet inom 14 av de 22 förbättringsområdena har slutförts.

Systemet består av tre delar:

Den första delen syftar till att eliminera möjligheten att göra fel. Hit hör t.ex. att man har IT-system som gör att kritiska moment endast går att göra på ett sätt, det rätta (automatisering).

Den andra delen handlar om hjälpmedel för att underlätta arbetet. Exempel på hjälpmedel är dokumenterade arbetsinstruktioner.

Den tredje delen, revision, syftar till att systematiskt kontrollera att rutiner och instruktioner följs.

Från och med inledningen av 2010 är produktionssystemet Pi09 implementerat i sin helhet i Konsumentprisindex (KPI). Syftet med Pi09 är att minska Excel-beroendet och eliminera möjligheterna att göra fel.

Under 2010 har fortsatt utveckling pågått av Pi09 med ny funktionalitet för KPI samt anpassning till Tjänsteprisindex (TPI) och Producentprisindex (PPI). Införandet av Pi09 för dessa undersökningar sker under 2011. Dokumentation av Pi09 är klar.

För den andra delen av systemet för kvalitets-säkring och kvalitetskontroll har en kvalitetsmanual framställts, en struktur på kvalitets-systemet fastställts och arbete påbörjats för att fylla systemet med information. Delar av systemet har börjat användas.

När det gäller den tredje delen har en plan och instruktioner för hur enheten ska arbeta med revision tagits fram och revisioner kommer att genomföras under 2011.

SCB gör bedömningen att strukturen och formerna för systemet för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll är på plats. De driftsatta delarna har visat sig fungera bra och personalen uppfattar att produktionsstödet har förbättrats.

Nationalräkenskaperna

Nationalräkenskaperna (NR) sammanfattar och beskriver vårt lands ekonomiska aktiviteter och utveckling i form av ett kontosystem med kompletterande tabeller.

En större planerad revidering s.k. generalrevidering av hela NR-systemet har genomförts och publicerades i maj 2010. Generalrevideringen omfattar perioden från och med 1993. I samband med denna infördes stora delar av de senaste årens förbättringsarbete av den ekonomiska statistiken. Såväl nya undersökningar som förbättrade källmaterial och ändrade metoder har introducerats. De svenska nationalräkenskaperna har nu en högre kvalitet och har förbättrad internationell jämförbarhet.

I stabilitets- och tillväxtpakten och de s.k. konvergenskriterierna ställs krav på att underskottet i de offentliga finanserna inte får överstiga 3 procent av BNP och att offentliga sektorns bruttoskuld inte får överstiga 60 procent av BNP. Reglerna för hur detta ska hanteras specificeras i Europeiska Rådets förordning 479/2009 om *Excessive Deficit Procedure* (EDP). För att EU ska kunna följa upp efterlevnaden av kriterierna rapporterar SCB utfall och prognoser till EU-kommissionen, den s.k. EDP-rapporteringen.

Kraven på EDP-rapporteringen har ökat efter finanskrisen, vilket gör att detta arbete har prioriterats mycket högt. Rapporteringen har granskats av Eurostat som har utfärdat 28 åtgärds punkter. Av dessa har 15 åtgärdats under 2010. Krav har ställts på mer detaljerad statistik och minskade diskrepanser mellan de reala nationalräkenskaperna och finansräkenskaperna. Mycket arbete kvarstår inom detta område men arbetet under 2010 har genomförts enligt plan. SCB leder en arbetsgrupp för de myndigheter som är delansvariga för EDP-materialet. Ett projekt har startats för att säkra dataleveranser från Ekonomistyrningsverket (ESV) avseende finansräkenskaperna och en kunskapsöverföring inom området har startats med ESV och Riksgälden.

Under året har också ett omfattande kvalitetsprojekt startats. Inom ramen för detta projekt drivs en rad delprojekt som avser att säkra befintliga datasystem, införa IT-kontroller, se över behörigheter, säkra eller ersätta de delar av beräkningssystemen som finns i Excel samt tydliggöra ansvar och roller inom NR-avdelningen.

En förstudie för framtida IT-system för NR-beräkningar har genomförts under året. Projektet har haft i uppgift att ta fram en över-

gripande kravspecifikation på framtida IT-miljö för NR och ge förslag på möjliga vägval för ett framtida IT-system på en övergripande nivå. Slutrapporten levererades i november 2010.

Hushålls- och bostadsstatistik

"Det är även en prioriterad uppgift att förbereda produktionen av hushålls- och bostadsstatistik."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

Under 2010 har förordningar antagits av EU som styr innehåll och definitioner i den kommande hushålls- och bostadsräkningen även kallad census. Förordningar har också tagits när det gäller vad som ska publiceras och hur det ska publiceras. Under andra halvåret har förberedelsearbetet intensifierats och inriktats på att fastställa olika variabeldefinitioner och hur olika mått ska definieras och mätas.

I syfte att kvalitetssäkra statistiken måste SCB under hand skaffa sig kontroll över datainflödet och dess kvalitet. Under året har lägenhetsdata från Lantmäteriet tagits emot för att testa och kontrollera leveransvägar och datainnehåll. Förberedelser har också gjorts för att upprätta en testmiljö där härledningar av variabler och sambandsrelationer mellan olika variabler kan göras. Testmiljön är en central del i kvalitetssäkringen av materialet.

De grunddata som används av SCB i en helt registerbaserad census härrör från många datakällor vilket kan innebära många felkällor. Av den anledningen har ett arbete med att modellera ingående processer och objekt påbörjats under hösten 2010. Resultatet ska ingå i den dokumentation över censusedgången som ska utgöra en del av slutleveransen till Eurostat.

En kommunikationsplan har tagits fram och informationsmaterial har förberetts. Beredskap har byggts upp för att möta det informationsbehov som under 2011 kan uppstå i samband med Skatteverkets fortsatta insamling av lägenhetsnummer från allmänheten.

SCB bedömer att arbetet ligger i fas för att resultaten ska kunna levereras till Eurostat enligt fastställd tidsplan.

Kvalitetsledningssystem

"Arbetet med att utveckla och införa ett kvalitetsledningssystem ska fortsatt prioriteras."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

SCB använder EFQM (European Foundation for Quality Management) som ramverk för verksamhetsutveckling. Fokus under 2010 har varit på att förbättra ledningsprocessen och statistikproduktionsprocessen.

Den internationella standarden ISO 20252 för marknads-, opinions- och samhällsundersökningar ställer bl.a. krav på statistikproduktionsprocessen. Vid början av året bedömdes 35 procent av produkterna leva upp till kraven i ISO-standarderna och efter de åtgärder som vidtagits konstateras att 64 procent av produkterna uppfyllde ISO-kraven vid årets slut. Inom ett antal områden där SCB identifierat generella brister pågår utvecklingsarbete, utbildningsinsatser eller annat implementeringsarbete. SCB:s målsättning är att i slutet av 2011 vara redo för en certifiering.

Utöver arbetet med ISO 20252 så har arbete som syftar till att förbättra statistikproduktionen bedrivits till följd av Riksrevisionens kritik. Det handlar om system för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll av statistikproduktionen på prisenheten och nationalräkenskaperna. Resultaten av dessa två projekt har redovisats under *Prioriterade uppgifter*.

Risikanalyser har också genomförts för samhällsviktiga och verksamhetskritiska statistikprodukter.

Standardiserade och kvalitetssäkrade processer

"Vidare ska arbetet med standardiserade och kvalitetssäkrade processer fortgå för att säkerställa en effektiv och tillförlitlig statistikproduktion."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

Standardisering av statistikproduktionsprocessen

Fokus för utvecklingsarbetet har under året legat på delprocesserna insamling och granskning men arbete har också bedrivits för att förbättra redovisning och kommunikation av statistiken. Det finns nu standardverktyg för många väsentliga delar av statistikproduktionsprocessen. Dock måste standardverk-

tygen anpassas för att implementering ska kunna ske på bred front, varför visst utvecklingsarbete kvarstår.

Under 2010 har en kartläggning av vilka standardiserade arbetssätt, metoder och verktyg som används inom statistikproduktionen genomförts. Kartläggningen visar att det finns en stor potential att öka tillämpningen av de standardiserade verktygen, men då komplexiteten i många av de nuvarande produktionssystemen är stor är det resurskrävande att byta ut en befintlig komponent mot en ny.

Det verktyg som fått bredast tillämpning är verktyget för webbaserad datainsamling från företag, SIV, vilket nu är det huvudsakliga sättet att samla in information från företag och har införts i ca 250 unika undersökningar.

Verktyget för selektiv granskning, SELEKT, har under året införts i fem unika undersökningar och insamlings- och granskningsverktyget, Triton, i sex unika undersökningar. Dessutom hanteras indata från administrativa källor nu i huvudsak på ett standardiserat sätt.

Slutsatsen är att förändringsarbetet mot ett standardiserat arbetssätt med gemensamma verktyg kommer att ta tid att genomföra fullt ut och måste göras etappvis.

SCB har också inlett ett samarbete med statistikbyråerna i Norge, Storbritannien, Kanada och Nya Zeeland under samordning av Australien för att gemensamt utveckla stöd för vissa delar av statistikproduktionsprocessen. Syftet är att länderna ska dela med sig av kunskaper och utvecklade tekniska lösningar, men även bedriva gemensam utveckling inom utvalda områden. SCB leder ett sådant arbete inom området för röjandekontroll där ovanstående länder förutom Storbritannien deltar.

Datalager och statistiksystem

En handlingsplan för framtidens strukturerade datalager och registersamordning har tagits fram under året. Realiseringen av handlingsplanen spänner över en lång tidshorisont och planeras vara uppnådd 2020. I arbetet med handlingsplanen har avstamp tagits i det processbaserade arbetssättet. Det öppnar både möjligheter till och ställer krav på nya sätt att lagra data och metadata. Genom att dokumentera och beskriva metadata tidigt i processen blir hanteringen av spridning, kvalitetsredovisning, tolkning och arkivering av statistikuppgifter enklare. Det ger ökade sam-

ordningsmöjligheter som leder till bättre jämförbarhet och tillgänglighet för användarna.

Särskilda kvalitetssäkringsåtgärder 2010

Rutiner för IT-kontroll

SCB arbetar med att säkerställa kvaliteten i SCB:s IT-system i enlighet med Riksrevisionens rekommendationer. Kraven har sammanställts i en checklista för IT-kontrollrutiner. Brister i dokumentationen av IT-system har identifierats och en plan för åtgärder har tagits fram. Högsta prioritet har SCB:s tolv samhällsviktiga produkter, varav nio produkter är klara. Produkter som inte är klara är Arbetskraftsundersökningarna (AKU), Nationalräkenskaperna (NR) och Registret över totalbefolkningen (RTB). Arbetet med att införa SCB:s förvaltningsmodell (FMOD) och checklistan för IT-kontrollrutiner för NR är en del i den handlingsplan som tagits fram av arbetsgruppen för översyn och uppgradering av systemet för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll vid NR vilket beskrivs på annan plats. För AKU uppfylls inte alla krav som finns i IT-checklistan ännu. För RTB pågår omläggning av produktionssystemen vilket beräknas vara klart i slutet av 2013. Ytterligare 45 produkter/processer har åtgärdat brister i dokumentationen under 2010. Åtgärdsarbetet för resterande produkter/processer kommer i många fall att pågå fram till slutet av 2012.

Behörighetsrevision

En översyn av behörigheter till databaser och den elektroniska katalogstrukturen har genomförts under 2010. Stora delar av arbetet är klart men ca 20–25 procent av arbetet kvarstår. Arbetet ska vara klart i början av 2011. En genomgång av regler och rutiner för behörighetsstyrning påbörjades under 2010. SCB avser att upphandla ett behörighetshanteringssystem under 2011 för att långsiktigt trygga en effektiv och säker hantering.

Översyn av IT-organisationen

Inom SCB har otydligheter i ansvar och befogenheter i IT-verksamheten uppmärksamats, liksom upplevda brister i IT-organisationens leveransförmåga. En översyn av SCB:s IT-organisation har därför genomförts under våren 2010 med hjälp av externa konsulter. Översynen har omfattat organisation och styrmodell, ansvarsfördelning och integration av IT i verksamheten samt hur väl IT levererar till verksamheten.

En IT-strategi för SCB har tagits fram och fastställts. Därmed finns nu övergripande riktlinjer och ramar för IT-verksamheten vid SCB för de kommande åren och förslag till en ny IT-organisation har tagits fram.

SCB har låtit externa konsulter granska och lämna förslag till förbättringar av ekonomistyrningssystemet. De huvudsakliga slutsatserna är att det för sin huvuduppgift fungerar väl. Däremot behöver systemen för beläggningsplanering av personresurser förbättras och utvecklas.

Korrigeringar och incidenter i 2010 års publicering

Under mars månad gjordes ett antal korrigeringar i publicerade uppgifter som fick stort genomslag i media. SCB bedömde sju av dem som allvarliga eftersom konsekvenserna kunde ha blivit betydande för användarna. Utifrån den information vi har fick de i praktiken inte några stora konsekvenser för användarna då de upptäcktes i tid för att vidta åtgärder, men ansamlingen i tiden gjorde att kvaliteten i SCB:s statistik ifrågasattes. Sett till den totala statistikproduktionen är de inträffade incidenterna under 2010 få till antalet och huvuddelen av statistikprodukterna har publicerats korrekt och i tid. SCB ser dock allvarligt på de korrigeringar som har behövt göras eftersom de statistikprodukter som berörts utgör viktiga besluts- och prognosunderlag där korrigeringarna potentiellt kunnat få betydande konsekvenser för statistik användarna. Åtgärder har vidtagits för att minska risken för liknande problem i framtiden.

Enligt en etablerad rutin analyseras samtliga fel i SCB:s publicering i syfte att identifiera orsaker och vidta åtgärder. Under 2010 har sammanlagt 71 fel rapporterats in. Spännvidden i magnitud och orsak är stor. Det kan röra sig om allt ifrån rättning av ett stavfel i en text eller korrigering av en statistikuppgift på detaljnivå med ytterst marginell betydelse för användarna, till försenad publicering av marknadskänslig statistik eller stora korrigeringar av statistikuppgifter med allvarliga potentiella konsekvenser för användarna.

När det gäller orsakerna till felens uppkomst så anges bristande dokumentation av arbetsrutiner och underliggande arbetsmaterial samt manuell hantering av rutinmoment som kan automatiseras i två tredjedelar av fallen.

Det pågående arbetet med förbättring av dokumentationen och en bredare användning av standardiserade produktionsverktyg kommer att minska felriskerna framöver, men är samtidigt ett långsiktigt arbete där effekterna kommer att få brett genomslag först på några års sikt. Positivt är att en tidigare ofta angiven felorsak, tidsbrist i slutskedet av produktionen, minskat under 2010.

Under mars 2010 drabbades både BNP och KPI av försenad publicering till följd av tekniska problem med webbpubliceringssystemet, vilka åtgärdats senare under våren. Det förekom också ett fall med för tidig publicering då betalningsbalansen, på grund av ett handhavandefel, offentliggjordes 45 minuter för tidigt. Efter detta har rutinerna ändrats.

Finansmarknadsstatistik

I februari 2010 upptäcktes ett fel i Finansmarknadsstatistiken. Orsaken till felet var ett missförstånd hos en uppgiftslämnare av hur lån med 3 månaders räntebindningstid skulle klassificeras vid inrapportering av uppgifter. Felet upptäcktes av användare i samband med att Finansinspektionen publicerade rapporten *Den svenska bolånemarknaden och bankernas kreditgivning* där det visade sig att andelen lån med rörlig ränta var betydligt högre än det SCB publicerat.

Felet klassades som allvarligt av SCB eftersom uppgifterna publicerats i Riksbankens penningpolitiska rapport. Så snart felet upptäcktes kontaktades Riksbanken. Det har dock varit svårt att bedöma konsekvenserna för andra användare eftersom Riksbanken inte informerar om hur statistikuppgifterna används. Riksbanken kunde därför inte kommentera felets eventuella effekter.

Efter denna händelse har granskningen av primäruppgifter kompletterats, samgranskning med andra undersökningar har inletts och en ny blankett med tydligare instruktioner till uppgiftslämnarna har tagits fram.

Detaljhandelsindex och tjänsteproduktionsindex

I detaljhandelsindex preliminära skattningar av januari månads utfall upptäcktes ett fel som innebar att utvecklingen för detaljhandeln överskattades. Felet påverkade samtliga delar av detaljhandeln med undantag för systembolaget och apotekshandeln. Eftersom statistiken över detaljhandeln utgör underlag för tjänsteproduktionsindex fick felet även konsekvenser för denna statistik avseende januari månad.

Felet berodde på att en programkod inte uppdaterats på ett korrekt sätt i samband med övergången till ny näringsgrensindelning under våren 2009. Eftersom programmeringen inte gjordes i samband med publiceringsarbetet och p.g.a. att felet påverkade i stort sett alla branscher med olika magnitud var det svårt att upptäcka. Rutinerna kring uppdateringen av IT-verktygen har nu setts över och fler moment har införts i granskningen.

Felet fick stort genomslag i massmedia. Konsekvenserna för de huvudsakliga användarna varierar. Handelns Utredningsinstitut, HUI övervägde att skriva ner sina prognoser för 2010. Några banker och Konjunkturinstitutet menade att felet endast påverkat deras prognoser marginellt.

Industriproduktionsindex

Publicering av industriproduktionsindex, IPI, för mars 2010 jämfördes mot uppgifter för januari och februari som byggde på 2009 års urval istället för 2010 års urval. Felet uppstod i en procedur i IT-systemet. Systemet signalerade inte att proceduren gått fel och siffrorna var heller inte så avvikande att det var naturligt att misstänka felaktigheter. För industrin totalt slog felet marginellt, men för flera delbranscher var skillnaderna större.

Felet fick ett stort massmedialt genomslag när information om felet gick ut på SCB:s hemsida med uppgift om att nya siffror skulle släppas någon dag senare. När väl de nya uppgifterna publicerades konstaterades att felet var av så ringa karaktär att det inte fick några direkta konsekvenser för användarna.

Inom ramen för upprättandet av en handlingsplan för implementering av IT-kontroller kommer nya rutiner införas.

Skolindex 2010

SCB tar på uppdrag av Utbildningsdepartementet fram ett skolindex varje år som används för justering av vissa bidrag inom skolområdet mellan kommunerna och staten samt mellan kommuner. Under bearbetningen gjordes en felberäkning av varuprisutvecklingen, vilket medförde en överskattning av indextalet.

Konsekvenserna av felet blev att Skolverket och Utbildningsdepartementet behövde räkna om de indextal som fastställs varje år i SKOLFS (Skolverkets författningssamling).

En mer utförlig processbeskrivning har utarbetats och en kontrollåtgärd utpekats vid

den punkt i beräkningen där misstaget begicks.

Kommunsektorns finansiella sparande

I mars upptäcktes ett fel i nationalräkenskaperna. Felet avsåg en variabel som påverkade storleken på kommunsektorns finansiella sparande avseende kvartal 1–4 och även helåret 2009. Det finansiella sparandet för kommunerna överskattades med 4,6 mdkr (+2,2 mdkr istället för -2,4 mdkr). I beräkningen förbisågs att ta hänsyn till en avdragspost bestående av regleringsavgiften inom den kommunalekonomiska utjämningen. Påverkan inom kommunsektorn var relativt stor, men det var att betrakta som ett mindre fel för den offentliga sektorn som helhet.

Felet upptäcktes efter publicering av en statistikanvändare. Då denna statistik utgör underlag för vårpropositionen och regeringens bedömning av det ekonomiska läget för kommunerna var tidpunkten avgörande för SCB:s agerande och anledningen till att SCB betraktade detta som ett allvarligt fel. SCB gick ut med en korrigerings ca tre veckor innan regeringen skulle offentliggöra vårpropositionen. Ett kvalitetsarbete för att säkra beräkningarna har initierats.

Förmögenhetsstatistiken

I mars 2010 upptäcktes ett fel i Förmögenhetsstatistiken. Värdet av de småhus respektive bostadsrätter som sålts under 2006 respektive 2007 lades av misstag till förmögenheten både för köparen och säljaren. Det gjorde att nettoförmögenheten överskattades med i genomsnitt ca 5 procent. Felet avsåg årgångarna 2006 och 2007.

Orsaken till felet var att ett beräkningsprogram inte uppdaterades korrekt. Felet upptäcktes av SCB i samband med att beräkningsprogrammet skulle användas för ett uppdrag.

Så snart felet upptäcktes uppdaterades all publicering där den felaktiga statistiken tidigare presenterats och berörda uppdragskunder informerades genom telefonsamtal eller informationsbrev. En handfull kunder utnyttjade erbjudandet om ny leverans av data men i övrigt har ingen information om konsekvenser för användare framkommit.

Efter denna händelse har beräkningsprogrammet kompletterats med en hjälptext som påpekar att ändringar i programmet ska göras och var. En arbetsgrupp tillsattes också

för att se över riskmomenten i produktionen och ta fram rutiner för granskningen.

Grund för bosättning och asylsökande

I början av året upptäcktes kvalitetsbrister i variablerna *Grund för bosättning* och *Asylsökande* som hämtas in från Migrationsverket till den longitudinella individdatabasen STATIV. Variablerna används för befolkningsstatistiken men också i STATIV och statistik och analys om integration samt lämnas ut tillsammans med annan mikrodata till olika forskningsprojekt. Den bristande kvaliteten grundar sig i tveksamhet kring hur variablerna är härledda samt oklarheter kring den lämnade registerinformationen. Kvalitetsbristerna medförde att SCB i februari drog tillbaka den publicerade och levererade statistiken.

En utredning för att hitta grundorsaken till kvalitetsbristerna och hur dessa ska rättas till pågår. Förklaring till varför statistiken drags tillbaka lades ut på webbplatsen och samtidigt publicerades en varning om att resultaten ska tolkas med försiktighet i anslutning till annan publicering där uppgifterna fortfarande finns kvar. De direkta konsekvenserna för användare av statistiken och mikrodata är att man inte haft tillgång till statistiken eller mikrodata under året. Först när utredningen om kvalitetsbristerna är klar kan slutsatser dras om konsekvenserna för de som redan använt materialet. Målsättningen är att kunna publicera statistiken igen i samband med den planerade publiceringen av 2010 års data.

Spridning

"Den statistiska informationen ska göras mer tillgänglig och användbar."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

Dokumentation

Dokumentation av vilken statistik som finns, hur den är framställd och vad den innehåller är en förutsättning för att den statistiska informationen ska vara tillgänglig och användbar.

För all officiell statistik ska det finnas en *Beskrivning av Statistiken* (BaS). Dessa presenteras i anslutning till statistikresultaten på SCB:s webbplats. I slutet av 2010 hade 92 procent en aktuell och fullständig beskrivning enligt dessa krav. Fullständiga redovisningar av statistikregistren i form av metadata (MetaPlus) och en detaljerad beskrivning över hur statistiken har framställts (SCBDOK) ska framställas. SCB:s ambition har under 2010

varit att den senaste årgången av samtliga anslagsundersökningar ska vara dokumenterade. Den målsättningen har inte realiserats fullt ut.

Tabell 4: Andel statistikprodukter med dokumentation, procent

	2008	2009	2010
BaS	..	97	99
MetaPlus	..	45	66
SCBDOK	..	51	67

Jämförbara uppgifter 2008 saknas eftersom andra dokumentationskrav förelåg då. Uppgifterna avser andel statistikprodukter som hade en dokumentation oavsett aktualitet.

Tillgänglighet

Riktlinjer för hur vi skriver på SCB har tagits fram och spridits i organisationen. Riktlinjerna bygger på Klarspråk vilket står för myndighetstexter skrivna på ett vardat, enkelt och begripligt språk. Det leder till att fler kommer att kunna tillgodogöra sig statistiken.

Så kallade puffar till startsidan på webbplatsen har tagits fram löpande under året. De ger besökarna en möjlighet att lättare hitta intressant information från SCB.

Klassrummet, som är en ingång på SCB:s webbplats främst för lärare, uppdaterades under 2010. Tyngdpunkten i *Klassrummet* ligger på den statistiska metoden, statistiska begrepp och förmågan att tolka och använda tabeller och diagram för att presentera statistik. Syftet är att öka intresset för statistik hos elever.

Överförandet av gruppnummer till en central kundservice slutfördes under året. Syftet har varit att öka tillgängligheten då den centrala servicen är en garanti för att det alltid är någon som svarar när användaren ringer. Totalt besvarade Kundservice 18 900 förfrågningar via telefon och 8 000 via e-post.

En viktig del i SCB:s arbete att sprida och tillgängliggöra statistiken är att ordna eller delta på seminarier, konferenser och mässor. Den största satsningen 2010 var fem uppskattade och välbesökta seminarier under Almedalsveckan i Visby. Medietäckningen var mycket stor vilket delvis kan förklaras med att det var valår men berodde även på att SCB:s seminarier tog upp aktuella ämnen. Dessutom kan nämnas att ett av seminarierna under Almedalsveckan och Demokratidagen 2010 sändes av SVT.

Ett nytt system för registrering av alla inkommande frågor vid Kundservice ger information om vad användarna efterfrågar. Informationen används för att göra webbplatsen mer lättillgänglig och utveckla innehållet på enskilda statistikprodukter sidor på webbplatsen.

Arbetet med digitalisering av historisk statistik, med stöd av medel från Riksbankens jubileumsfond, har fortsatt och ett treårigt projekt har avslutats under 2010. Det har inneburit att 450 000 sidor digitaliserats och publicerats på webbplatsen, bl. a. Statistik årsbok från 1914. Användningen av den historiska statistiken har ökat i takt med att tillgängligheten förbättras.

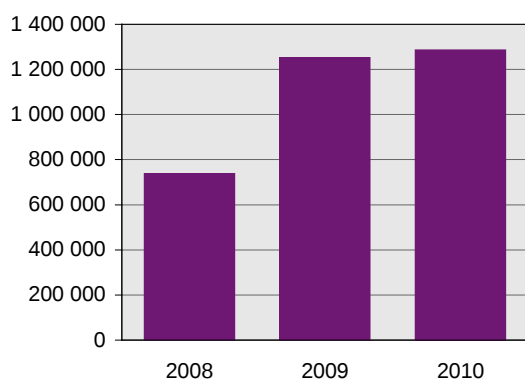
Tabell 5: Några nyckeltal

	2008	2009	2010
Webbplatsen			
– antal besök, tusental	..	3 068 ¹	4 709
Pressmeddelanden	374	371	374
Presskonferenser	11	6	11
Statistikdatabasen			
– antal uttag, tusental	738	1 253	1 287
– antal tabeller	2 069	2 288	2 440
Kundservice			
– telefonförfrågningar	..	..	18 900
– e-post	..	..	8 000

1) Ej jämförbart med tidigare år p.g.a. nya mätmetoder.

All officiell statistik som SCB producerar publiceras på webbplatsen. Sammanlagt 4,7 miljoner besök gjordes på SCB:s webbplats under 2010. Antalet registrerade användare av Sveriges statistiska databaser ökade med 800, vilket är jämförbart med de senaste tre årens ökningstakt. Sammanlagt gjordes 1,3 miljoner uttag från databasen. Det är i nivå med 2009.

Figur 3: Totalt antal uttag ur statistikdatabasen

Ett viktigt sätt att sprida statistiken är att möjliggöra för andra webbplatser att visa utdrag från webbplatsen. Under året har s.k. widgets lagts ut för centrala nyckeltal och för lönedatabasen. Pressmeddelanden finns med ett twitterflöde på både svenska och engelska.

Analys

"Myndigheten ska genom ökade pedagogiska och analytiska insatser underlätta förståelse och tolkning av statistiska resultat och samband."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

SCB framställer ett antal publikationer där artiklar och fördjupade analyser presenteras. Tidningen *Välfärd* inriktas mot bl.a. levnadsförhållanden, befolkningsutveckling och arbetsliv. I publikationen *Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv* ges en förklarande analys av konjunkturläget i ekonomin utifrån ett statistiskt perspektiv. Fokus ligger på de senaste kvartalssiffrorna från nationalräkenskaperna och primärstatistiken.

För att öka tillgängligheten till SCB:s stora datalager har en webbaserad Statistikatlas skapats baserad på verktyget Statistics eXplorer. Statistikatlasen består både av färdiga analyser inom olika ämnesområden och av ett visualiseringsverktyg där användaren själv kan göra analyser. Genom att spela upp tidsanimering får användaren en möjlighet att se både i karta och diagram hur utveckling över tiden förändrar regionala mönster. Indikatorer från olika ämnesområden kan jämföras med varandra och visa intressanta samband som kan ge upphov till vidare analyser.

Under 2010 har en ny publicering införts från en relativt ny insamling av ekonomiska uppgifter inom räkenskapssammandraget för kommuner avseende resultaträkningsprognoser för innevarande år. Publiceringen sker i Statistikdatabasen på SCB:s webbplats och innehåller nyckeltal avseende kostnader för *Vård och omsorgsverksamhet* som Socialstyrelsen tidigare ansvarade för.

Under året har totalt 18 avgränsade analysprojekt bedrivits. Hälften av projekten har avslutats under 2010 och hälften löper vidare under 2011.

Fortsatta analyser inriktade på att göra beräkningar av produktiviteten i svenska ekonomin har genomförts under året. Arbetet med produktivetsanalyser innebär också deltagande i samarbetsprojekt inom OECD och Eurostat. Arbeta har också bedrivits inom ramen för

arbetets organisation kopplat till produktivitet, *Measuring the Dynamics and of Organisations and Work (Meadow)*, med koppling till EU. Ett långsiktigt projekt rörande *ICT impact, assesment using linking of micro-data* har startats. Arbetet bedrivs inom ramen för EU:s *MEETS programme* och är en fortsättning på ett EU-projekt som avslutades 2008. Visst arbete har också bedrivits inom området humankapital och tillväxt.

Uppgiftslämnarnas kostnader

"Myndigheten ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är samordnade, kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företagare. Kostnaderna för uppgiftslämnandet till statistiken ska minska. Som ett led i mätningarna av företagens administrativa kostnader ska SCB bistå Tillväxtverket i arbetet med att mäta förändringar av SCB:s föreskrifter och allmänna råd som påverkat företagens administrativa kostnader 2009 samt i arbetet med att göra prognoser av effekter på företagens kostnader av regel-förändringar som genomförs från och med 2010 och framåt."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

SCB har bistått Tillväxtverket med all information som behövts för arbetet med uppdatering av de administrativa kostnaderna för företagens uppgiftslämnande.

Tillväxtverkets mätning presenteras inte i SCB:s årsredovisning på grund av att mätningen är begränsad till 29 undersökningar och att uppdatering inte finns för det senaste året. SCB gör därför egna mätningar av tidsåtgång och kostnad för samtliga undersökningar med uppgiftsplikt. Det bör betonas att osäkerheten i den tillämpade metoden att beräkna uppgiftslämnarbördan är stor.

Tidsåtgång 2010

Tidsåtgången för uppgiftslämnandet till SCB under 2010 har för företag, organisationer, statliga myndigheter, kommuner och landsting totalt uppskattats till 870 000 timmar. Förändringen mellan 2009 och 2010 är en minskning på 19 000 timmar.

Tidsåtgången hos företag och organisationer har minskat med 10 000 timmar. Förändringen beror bland annat på förbättrade frågeformulär och förändrade rutiner. Drygt 2 800 timmar av minskningen är en direkt följd av att två produkter inte längre produceras av SCB och att en undersökning genomförs vartannat år istället för årligen.

Kommuner och landsting har minskat tidsåtgången med cirka 8 600 timmar vilket till stor del beror på att uppgiftslämnandet centraliserats och att elektronisk överföring av data används i större utsträckning. Statliga myndigheter visar även de på en liten minskning.

Kraven på att förbättra den ekonomiska statistiken är fortfarande aktuella, vilket kan ha inneburit ökade kostnader för uppgiftslämnarna. Någon löpande mätning av tidsåtgången för återkontakter förekommer inte och denna minskning av bördan för uppgiftslämnarna ingår därför inte i SCB:s redovisning. Arbetet med att förbättra den elektroniska insamlingen görs löpande.

Kostnader 2010

Den totala kostnaden för uppgiftslämnandet har för 2010 beräknats till 616 mnkr, varav 580 mnkr avser kostnaden hos företag och organisationer, 1 mnkr avser kostnaden hos statliga myndigheter och 35 mnkr avser kostnaderna hos kommuner och landsting. De totala kostnaderna har minskat med 12 mnkr eller 2 procent.

Kommuner och landsting har en minskning på 5 mnkr i uppgiftslämnarkostnader. Timkostnaderna (lön, sociala avgifter, lokaler med mera) har i beräkningarna för 2010 antagits vara 714 kronor för företag och organisationer och 591 kronor för myndigheter, kommuner och landsting.

SCB arbetar för att minska och underlätta uppgiftslämnandet

SCB ser kontinuerligt över möjligheterna att hämta data ur administrativa källor bland annat från företagens egna redovisningssystem, förenkla insamlingsprocesser, förbättra frågeformulär och erbjuda olika sätt att lämna uppgifter på. Den elektroniska datainsamlingen har standardiserats och idag använder de flesta undersökningarna på SCB samma webbinsamlingsverktyg. SCB har en särskild arbetsgrupp som arbetar med kontakter mot de stora företagen, vilket har ökat kunskap och förståelse för varandras villkor och förutsättningar. Detta är ett sätt att underlätta för de stora företagen och ge dem möjlighet att kunna lämna uppgifter av god kvalitet. SCB samråder med Näringslivets Regelnämnd (NNR) och med Sveriges kommuner och Landsting (SKL) inför alla planerade förändringar av uppgiftslämnandet. Det gäller såväl ny statistik som utvidgningar och neddragningar.

Förändringar som gjorts under 2010

En åtgärd i arbetet med regelförenkling är att Outhyrda bostadslägenheter i flerbostadshus

under perioden 2010–2014 endast kommer att produceras vartannat år.

Tabell 6: Uppgiftslämnarnas kostnader 2010

	Antal tusen timmar	Förändring jämfört med föregående år, ¹ tusen timmar	Kostnad, mnkr ²	Förändring jämfört med föregående år, mnkr
Företag, organisationer och myndigheter	872	-19	616	-12
varav företag och organisationer	811	-10	580	-7
varav statliga myndigheter	2	0	1	0
varav kommuner och landsting	59	-8	35	-5

1) Justering av 2009 års siffror är gjord för att nya beräkningar gjorts för några produkter.

2) SCB:s anslagsfinansierade statistik samt officiell statistik som produceras av SCB på uppdrag av andra myndigheter.

Uppdrag i regleringsbrevet**Förslag om ny Förmögenhetsstatistik**

SCB har utrett möjligheten att använda alternativa uppgiftskällor och metoder för att framställa individbaserad förmögenhetsstatistik. Utredningens resultatrapport levererades till Regeringskansliet enligt plan.

Utredningen fokuserade i första hand på alternativet att skatta finansiella tillgångar och skulder på individnivå med hjälp av kontrolluppgifter över räntor och utdelningar. SCB bedömer att metoden ger alltför dåliga resultat på individnivå för att framställa mikrodata, samtidigt som det är alltför osäkert att basera aggregerade statistikuppgifter på dessa individdata.

SCB pekar istället på två alternativa källor till förmögenhetsstatistiken. Det är i första hand alternativet att hämta data direkt från banker och andra finans- och kreditinstitut, och i andra hand alternativet att studera förmögenhet med hjälp av bouppteckningsdata.

Det allmänna myndighetsregistret

Det allmänna myndighetsregistret som baseras på SCB:s företagsregister har funnits sedan 2008. Information om att en ny myndighet bildats får SCB genom att myndigheten begär ett organisationsnummer, vilket SCB åsätter. Registret är fritt tillgängligt via SCB:s webbplats.

I regleringsbrevet för 2010 fick SCB i uppdrag att utveckla registret i samverkan med Ekonomistyrningsverket (ESV). SCB har till

regeringen lämnat förslag till ny författnings-text. Förslaget innebär i korthet att registret utökas med ett antal variabler.

Tillsammans med ESV har SCB föreslagit definitioner för variablerna ansvarigt departement, myndigheternas finansiering och verksamhetsområde. Ekonomistyrningsverket föreslås även bidra med information till myndighetsregistret.

Förbättringar av presentationen på SCB:s webbplats har genomförts enligt följande: användare kan själva ladda ner information och kan se nya, nedlagda och totala antalet myndigheter på årsbasis. Vidare har en ordlista skapats som stöd för användarna och en engelsk översättning av gällande förordning för registret har publicerats.

Sysselsättning som finansieras av kommunal sektor

Uppgifter för 2004–2008 avseende sysselsättning i kommunal sektor som utförs i näringslivet har genomförts och levererats i enlighet med regleringsbrevet. Kvaliteten i det material som utgör källa för den statistiska sammanställningen är till vissa delar inte ändamålsenlig.

Återrapportering av kvalitetsarbetet

SCB har löpande informerat regeringen dels om arbetet med att säkerställa kvaliteten i statistikproduktionen och arbetet med förordningen om intern styrning och kontroll i enlighet med regleringsbrevet för 2010.

Lista över utförda särskilda regeringsuppdrag

Nedan redovisas exempel på särskilda regeringsuppdrag som slutförts 2010.

- Framställa statistik över vilka som är eller har varit medlemmar i någon A-kassa under åren 2005–2009
- Bistå ESV med statistiskt underlag till utredningen av utformning av försvarsprisindex
- Utveckla jämställdhetsstatistiken, delrapport 2010
- Redovisa registerdata om integration på nationell, regional och lokal nivå
- Uppföljning av indikatorer för jämställdhetsintegrering
- Stärkt myndighetssamverkan inom fjärranalysområdet
- Underlag gällande levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning.
- Analys av ekonomin för ensamstående med barn
- Förslag till organisation av hälsoindikatorstatistiken

Avgiftsfinansierad verksamhet

"Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att öka möjligheterna att utnyttja det statistiska materialet och den statistiska kompetensen för användarnas behov."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

SCB:s avgiftsfinansierade verksamhet (uppdragsverksamheten) omfattar nästan 50 procent av SCB:s totala omsättning och är därmed en mycket viktig del i regeringens målsättning att öka användningen av statistisk information. Uppdrags- och anslagsverksamhet vid SCB hanteras administrativt och produktionsmässigt i många avseenden på likartat sätt. Uppdragsverksamheten bedrivs också organisatoriskt integrerat med anslagsverksamheten och andelen uppdrag varierar mycket mellan verkets olika enheter. För uppdragsverksamheten finns en specifik uppdragspolicy som anger inriktning, avgränsningar och mål för verksamheten.

Uppdragstjänster

Uppdragsverksamheten består av ett stort antal olika tjänster och produkter, allt från enkla tabeller till komplexa informationssystem och stora statistiska undersökningar

omfattande alla moment från datainsamling till färdig rapport. SCB genomför varje år ett stort antal bearbetningar av olika register baserade på befintlig statistik.

Tabell 7: Intäkter efter uppdragskategori, mnkr

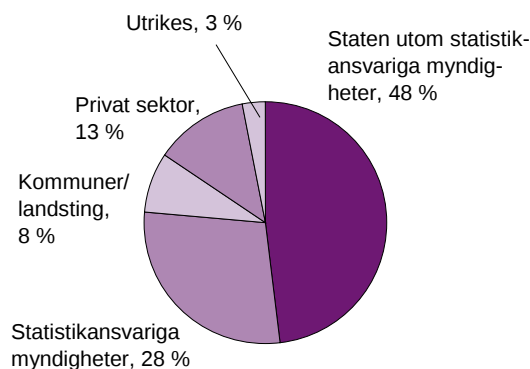
Uppdragskategori	2008	2009	2010
Datainsamling/total statistisk undersökning	257,7	259,8	257,5
Konsultation m.m.	46,4	37,4	52,8
Statistisk bearbetning av befintliga register	91,0	81,4	83,4
Nominella uttag	26,3	26,9	26,6
Tjänsteexport	76,2	83,7	67,8
Övrigt	7,4	20,7	8,9
Totalt¹	505,0	509,9	497,0

1) Exklusive publikationsintäkter.

Förändringarna mellan de olika uppdragskategoriernas andel av totala uppdragsverksamheten är relativt små. Den största förändringen avser andelen konsultationer som under år 2010 ökat med drygt 3 procent.

Cirka 9 400 nya uppdrag (exkl. publikationsförsäljningen) registrerades år 2010 i SCB:s uppdragsverksamhet mot drygt 9 800 år 2009. De flesta uppdragen är små och endast drygt 8 procent är större än 50 000 kr.

Figur 4: Intäkter efter kundkategori, procent

Statliga myndigheter utgör liksom tidigare år den i särklass största kundkategorin och står för tre fjärdedelar av uppdragsintäkterna. Andelen uppdragsproduktion som SCB utför åt andra statistikansvariga myndigheter utgjorde år 2010 ca 28 procent av den totala uppdragsverksamheten vilket är en minskning med ca 4 procent jämfört med året innan. I denna uppdragsproduktion ingår inte bara officiell statistik utan även andra utrednings- och utvecklingsuppdrag.

Officiell statistik och övriga uppdrag

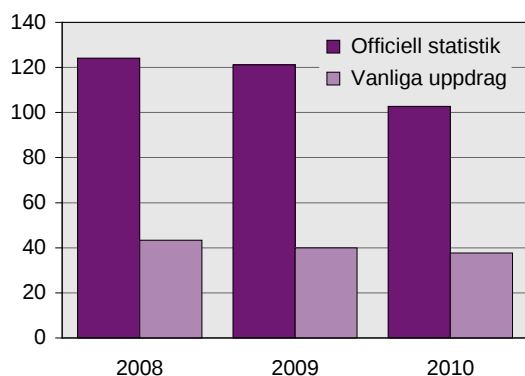
"Uppdrag rörande officiell statistik ska prioriteras före annan avgiftsfinansierad verksamhet."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

Av SCB:s totala uppdragsvolym avser ca 20 procent produktion av officiell statistik på uppdrag av 15 statistikansvariga myndigheter.

Under året har den officiella statistik som SCB framställer åt övriga statistikansvariga myndigheter (SAM) producerats enligt plan.

Figur 5: Uppdragsintäkter från SAM efter officiell statistik och övriga uppdrag, mnkr

Ett stort antal uppdrag har under året genomförts som bidragit till en ökad användning av statistiken, nedan ges några exempel.

På uppdrag av Kommittén för cirkulär migration, har framställts statistik som visar den cirkulära migrationen och vilka faktorer som påverkar migranternas möjligheter att röra sig mellan Sverige och sina ursprungsländer. Syftet med statistiken är att belysa kopplingarna mellan cirkulär migration och utveckling.

SCB har fått i uppdrag att genomföra en ekonometrisk analys baserad på resultatet av två av årets uppdrag. Det ena uppdraget hade rubriken *Gymnasieungdomar och arbetsmarknaden*. I uppdraget har SCB studerat de som slutat gymnasiet och hamnat i arbetslöshet. Analys har sedan skett av vilka faktorer som kan ha påverkat denna situation. Det andra uppdraget benämndes *Övergång till företagande bland unga*, där SCB framställt statistik för analys av vilka faktorer som kan förklara ungas val att bli företagare.

Med Energimyndigheten som uppdragsgivare har SCB ansvarat för ett projekt med mål att utveckla den kommunala och regionala energistatistiken.

Sveriges rese- och turistindustri, har använt statistik som SCB tagit fram som underlag för sina strategiska vägval.

Det har under år 2010 funnits ett stort intresse för statistik om konsumtionens miljöpåverkan. Naturvårdsverket och Europeiska miljöbyrån (EEA) har uppdragit åt SCB att ta fram siffror som belyser detta samt stöd i hur de kan presenteras.

Riksbanksuppdrag

Under perioden 2006–2010 har ett antal utvecklingsprojekt som helt eller delvis finansierats av Riksbanken genomförts. Projekten omfattar främst förbättringar av underlaget till nationalräkenskaperna (NR), prisstatistik, samordning, uppsnabbning, tidsserier och utveckling av korttidsindikatorer. Uppdragen har lett till att flera primärstatistikprodukter har utvecklats och förbättrats så att de på sikt kan ge bättre nationalräkenskaper.

Den fjärde och avslutande delen av uppdraget slutrapporterades i oktober 2010 och omfattar elva områden där längre tidsserier i bl.a. AKU och summakonsistent säsongrensning i NR kan nämnas.

Marknadsföring och produktutveckling

"Myndigheten ska redovisa större insatser för extern marknadsföring och produktutveckling i den avgiftsfinansierade verksamheten."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

Marknadsföring

SCB arbetar kontinuerligt med att bevara de kunder och användare som SCB har genom personliga kontakter och nätverk. Några stora marknadsföringsinsatser har inte gjorts under året, dock har några mindre insatser gjorts såsom annonser i olika medier samt nyhetsbrev. Dessa insatser syftar till att väcka intresse för de produkter och tjänster som SCB tillhandahåller.

Till stöd för avdelningarnas marknadsföring görs vissa centrala insatser exempelvis kundtidningen *Källa: SCB* som har utkommit fyra gånger under året och *Källa: Företag*, vilken vänder sig mot stora uppgiftslämnande företag som utkom med ett nummer.

Arbetet med den kundvårdande satsningen mot andra myndigheter, har intensifierats under år 2010, med bl.a. tretton träffar mellan SCB:s generaldirektör och generaldirektörer på andra myndigheter. SCB har även genomfört besök på flera universitet och högskolor.

Broschyren *Statistik för alla*, som på ett lätt-samt sätt presenterar statistik inom skilda områden och i första hand riktar sig till skolor, har sänts ut i drygt 21 000 exemplar. Därutöver har den bland annat delats ut på flera mässor och seminarier.

Produktutveckling

Produktutveckling sker ständigt i samarbete med våra beställare när ny informativ statistik tas fram på uppdragsbasis.

I slutet av år 2009 och början av år 2010 utvecklades och marknadsfördes ett nytt index, kallat *Care Need Index* (CNI). Det består av statistik som syftar till att med utgångspunkt från socioekonomiska förhållanden identifiera risk för ohälsa. Utifrån denna risk kan man sedan styra resurser inom t.ex. olika geografiska områden. Intresset för denna statistik har varit stort och nästan alla landsting och många kommuner finns nu som kunder.

Genom att integrera och samutnyttja informationen i turistsatelliträkenskaper och miljöräkenskaper har SCB kunnat ge olika användare svar på fler frågor om turism och miljö, utan att behöva öka uppgiftslämnarbidran. Konceptet presenterades i slutet av 2010 på den internationella *Forum on Tourism Statistics*.

Produktion av skraddarsyddas fickböcker om jämställdhet på regional nivå, har rationaliserats i samarbete med kunden.

Sedan början av 2010 produceras en bättre och tydligare statistik för omsättningen i restaurangbranschen. Restaurangindex publiceras varje månad. Indexet gör det möjligt att följa omsättningsutvecklingen i restaurangbranschen, segment för segment. Uppgifterna tas fram i samarbete mellan SCB och aktörer inom restaurangbranschen.

Användare och kunder

"Myndigheten ska redovisa allmänhetens förtroende för myndigheten och kundnöjdheten i den avgiftsfinansierade verksamheten."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

SCB följer kunder och användares upplevda kvalitet i statistikprodukter genom tre olika mätningar. *Bilden av verket* riktar sig till allmänheten som får tio frågor i en enkät.

Leveransenkäten vänder sig till uppdragskunder som köper statistik för mer än 10 000 kr. *NöjdKundIndex* (NKI) är en webbenkät till drygt 800 kunder. NKI och *Bilden av verket* genomförs vartannat år. På grund av de låga svarsandelarna i denna typ av undersökningar måste resultaten tolkas med stor försiktighet. Undersökningarna ger svar på användare och kunders bild av SCB:s produkter utifrån fem kvalitetsdimensioner.

Innehåll

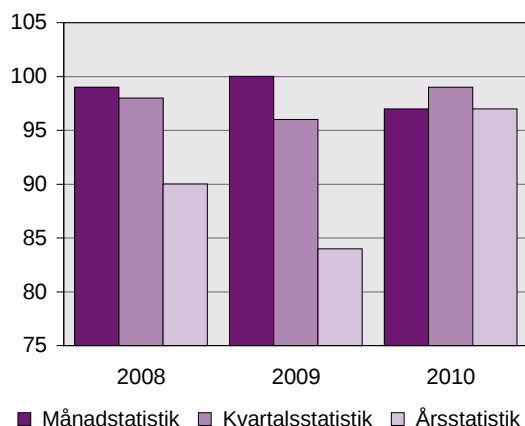
De levererade statistikuppdragen får höga betyg av SCB:s kunder (461 svarande) när det gäller uppdraget totalt och innehåll. Medelbetyg var 6,0 respektive 6,1 på en sjugradig skala. Prisvärdheten får liksom tidigare år ett något lägre medelbetyg, 5,3 i *Leveransenkäten 2010*.

Tillförlitlighet

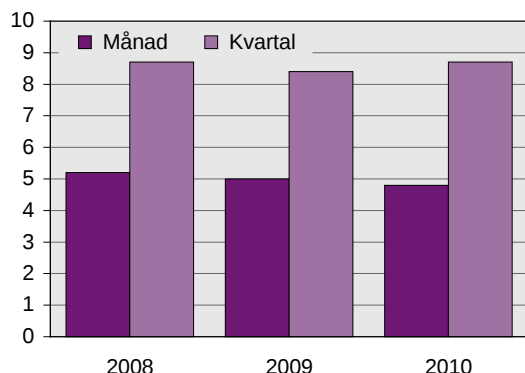
NKI speglar kunders syn på SCB. Att SCB producerar och tillhandahåller opartisk statistik får 8,9 i genomsnittsbetyg på en 10-gradig skala. Påståendet att SCB producerar statistik av god kvalitet får ett betyg på 8,5. Nivån är densamma som för NKI 2008, då värdena var 8,8 respektive 8,4. Av *Bilden av verket* framgår att allmänheten har ett stort förtroende för SCB. När personer i urvalet, som svarat att de känner till SCB, fick markera var de placerar SCB på en 10-gradig skala när det gäller honnörsorden professionell och trovärdig angav 49 procent ett betyg mellan 8 och 10 för dessa två ord. Det är i nivå med vad som uppmättes 2008. Den uppmärksamhet som SCB fick i samband med de publicerade felen under första kvartalet 2010 tycks inte ha satt några synliga spår hos kunder och allmänheten i de under hösten genomförda mätningarna.

Aktualitet

Överensstämmelsen mellan utlovad och faktisk publiceringstid för av SCB publicerad officiell statistik är hög. Mätningen registrerar de faktiskt registrerade publiceringstiderna. Årspublicationerna nådde en punktlighet på 94 procent, kvartalspublicationerna 97 procent och månadspublicationerna 99 procent. Totalt förbättrades punktligheten med en procentenhet jämfört med 2009.

Figur 6: Punktlighet, andel publiceringar i enlighet med publiceringsplanen

Framställningstiden för månadsstatistik och kvartalsstatistik är 4,8 respektive 8,7 arbetsveckor. Mätningen avser anslagsstatistik och tiden har minskat med några dagar för månadsstatistiken och ökat några dagar för kvartalsstatistiken jämfört med 2009.

Figur 7: Framställningstid för månads- och kvartalsstatistik, antal veckor

Av leveransenkäten framgår att kunderna ger höga betyg när det gäller tempo och punktlighet. Medelbetyget var 5,8 respektive 6,0 på en sjugradig skala.

Jämförbarhet och sam användbarhet

NKI för 2010 visar ett index för presentation på 66 och för användbarhet på 73, en ökning med en respektive fyra enheter sedan 2008. Högst betyg inom presentation får frågan om förståelse (genomsnittsbetyg 7,4 på en 10-gradig skala) och lägst betyg för analys och grafisk utformning (6,4). Motsvarande för användbarheten är högst betyg för tillförlitligheten (8,2) och lägst för jämförbarhet mot internationell statistik (6,6). Svarsmönstret för 2008 och 2010 års NKI-undersökning skiljer sig endast marginellt. Av *Leverans-*

enkäten framgår att kunderna ger högt betyg när det gäller användbarhet. Medelbetyget var 6,2 på en sjugradig skala.

Att jämföra statistik mellan olika länder får en allt större betydelse för den svenska medborgaren, mycket viktigt har ökat från 17 till 23 procent under de senaste fem åren enligt *Bilden av verket*.

Tillgänglighet och förståelighet

Av *Bilden av verket* framgår att 68 procent av de svarande anser att statistik är ganska viktig eller mycket viktig som information om hur samhället fungerar och utvecklas. Andelen som privat eller i arbetet använt uppgifter från SCB ligger på 17 procent, en nivå som gällt under hela 2000-talet.

Tabell 8: Kundnöjdhet (enligt leveransenkäten)

Faktor	2008 ¹	2009	2010
Tempo	8,4	5,7	5,8
Service	8,9	6,2	6,2
Punktlighet	8,9	5,9	6,0
Innehåll	8,6	6,0	6,1
Lätförståelighet	8,3	5,9	6,1
Användbarhet	8,8	6,1	6,2
Prisvärdhet	7,3	5,0	5,3
Totalt	8,6	5,9	6,0
Antal svar	508	234	461
Antal svar med totalbetyg 4 eller lägre	12	6	11

1) 2008 års webbenkät med skala 1–9. Från och med 2009 års skala 1–7

Av *Leveransenkäten* framgår att kunderna ger höga betyg när det gäller förståelighet. Medelbetyget var 6,1 på en sjugradig skala.

Samråd med statistikanvändare

"Myndigheten ska samråda med viktiga statistikanvändare innan väsentliga förändringar av statistikens innehåll och omfattning genomförs."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

SCB har under 2010 haft nio användarråd. I användarråden förankras förändringar i statistiken hos viktiga användare och de ger SCB kunskap om nya och förändrade statistikbehov. Användarråden har under året haft en aktiv roll i frågor kring prioritering

och inriktning. Under 2010 fanns användarråd inom statistikområden för:

- arbetsmarknadsstatistik
- befolkning, demografi och utbildning
- demokratistatistik
- ekonomisk statistik
- FoU-statistik
- mark- och bebyggelsestatistik
- miljö och miljöräkenskaper
- regionalstatistik
- välfärdsstatistik

Några exempel från användarrådets verksamhet under året följer nedan.

Vid båda mötena i *användarrådet för arbetsmarknadsstatistik* under året har länkning, säsongrensning samt användarnas önskemål om möjligheter till lägre regional indelning i AKU diskuterats flitigt.

En av de viktigaste frågorna som har behandlats av *användarrådet för befolkning, demografi och utbildning* är prioritering av verksamheten på området under 2011.

Den pågående översynen av SCB:s partisympatiundersökning har varit den stora frågan som avhandlats av *användarrådet för demokratistatistik* under 2010.

De viktigaste frågorna som diskuterades i *användarrådet för ekonomisk statistik* 2010 var, generalrevideringen av nationalräkenskaperna (NR), kvalitetsarbetet vid SCB med anledning av Riksrevisionens kritik, projektet kring långa tidsserier i NR samt de projekt som genomförts för att förbättra statistiken på uppdrag av Riksbanken.

En huvudfråga för *användarrådet för FoU-statistik* har under året varit arbetet med att ta fram en plan för FoU och innovationsstatistiken för perioden 2010–2012.

De viktigaste frågorna som diskuterats i *användarrådet för statistik över mark och bebyggelse* är förberedelserna inför Census 2011, grönområden och hårdgjorda ytor inom tätort, kartor på webben, regionala Analys- och prognosystemet (rAps) samt vattendirektivet, åtgärdsprogram och statistikbehov.

Användarrådet för miljö och miljöräkenskaper har diskuterat förslag för att utöka Gödselmedels-

undersökningen, samordning av urval med *Skördeundersökningarna* och mer jordbruksrelaterad miljöstatistik. Rådet har också följt utredningen om den nya Havs- och vattenmyndigheten.

Användarrådet för regional statistik har fått information om det förberedande arbetet med Census 2011 och om SCB:s omfattande kvalitetsarbete. På agendan har man också haft det Nordiska samarbetsprojektet StatNord. Frågor om statistiksekretessen har diskuterats.

Användarrådet för välfärdsstatistik har bland annat diskuterat förändringar i Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF). Diskussioner har också förts om för- och nackdelar som kan finnas och vad som krävs för att kunna åstadkomma olika typer av förmögenhetsstatistik. Även Census 2011 och Hushålls- och bostadsstatistiken (HoB) har presenterats och diskuterats.

Nämnder och råd

Insynsrådet har haft fyra möten under 2010. Där har bl. a. frågor rörande SCB:s kvalitetsarbete, övergripande strategifrågor och bortfallsprojektet diskuterats och behandlats.

SCB:s Vetenskapliga råd har under 2010 haft två sammanträden, varav ett var öppet för alla anställda på SCB. Ämnen som tagits upp under året har varit bortfallsfrågor, responsive design, optimal design av statistiska undersökningar och säsongrensning.

Arbetet med boendeposten i KPI tog ytterligare ett steg framåt genom att *KPI-nämnden* beslutade att godkänna en ny metod för beräkningen av räntekostnadernas vägningsstal. I den andra beslutspunkten godkände nämnden en ny beräkningsmetod för att hantera de säsongsprodukter i KPI som inte går att prismäta under vissa delar av året. Den nya metoden är en anpassning till nya regler från Eurostat som ska tillämpas i HIKP (Harmoniserat index för konsumentpriser).

NR-AKU-nämnden har under året diskuterat säsongrensning i AKU och nationalräkenskaperna. Därutöver har hushållens finansiella sparande och de differenser som finns mellan real och finansiell beräkning, skillnader i sysselsättningsdata mellan NR/AKU och lönestatistiken samt utökningen av AKU diskuterats.

Samordning och internationellt statistiskt samarbete

Samordning och internationellt statistiskt samarbete

Tabell 9: Intäkter och kostnader för område Samordning och internationellt statistiskt samarbete¹, mnkr

	2008	2009	2010
Anslag	5,1	5,5	4,1
Avgifter och andra intäkter än anslag	0,2	0,2	0,0
Intäkter	5,3	5,7	4,1
Anslagsverksamhet	5,1	5,5	4,1
Avgiftsverksamhet	0,2	0,2	0,0
Kostnader	5,3	5,7	4,1

1) Här ingår centrala insatser avseende internationellt statistiskt samarbete. Övrigt internationellt samarbete redovisas under respektive statistikprodukt och ingår därmed under området Utveckla, framställa och sprida statistik.

Samordning av den officiella statistiken

"Samordning av den officiella statistiken ska stärka det svenska statistiska systemet och öka användbarheten av den officiella statistiken."

Regleringsbrev för budgetåret 2010

Till stöd för SCB:s arbete med samordningen finns ett råd för den officiella statistiken där sju statistikansvariga myndigheter (SAM), inklusive SCB, är representerade. Rådet har till uppgift att bistå de statistikansvariga myndigheterna i principiella frågor om den officiella statistiken. Den årliga rapporten, avseende 2009, från Rådet för den officiella statistiken publicerades på SCB:s webbplats den 26 februari och en engelsk version publicerades den 29 april 2010.

Under 2010 har rådets arbete fokuserats kring samordning av variabler och standarder, kvalitetsfrågor samt uppgiftslämnarfrågor. Den permanenta arbetsgruppen för metod- och kvalitetsfrågor har på uppdrag av rådet arbetat med två projekt. Ett projekt avsåg att utarbeta en ny riktlinje för kvalitet i den officiella statistiken som baseras på EU:s

Code of Practice (CoP) för statistikproduktion. Arbetsgruppens förslag lades fram vid rådets möte i oktober. Som ett resultat av det andra projektet har rådet fastställt riktlinjer för presentation av variablerna kön och region i databaser och på webben.

Information om hur SAM använder andra myndigheters data för sin egen produktion av officiell statistik har sammanställts. Med målsättningen att minska uppgiftslämnarbördan och reducera insamlingskostnaderna ska underlaget bearbetas vidare av arbetsgruppen för uppgiftslämnarfrågor.

I maj 2010 lanserades en helt omarbetad webbplats för samordningsarbetet. Syftet med extranätet, SAM-Forum, är att underlätta samarbetet och på ett enkelt sätt föra information mellan SAM.

En viktig del av samordningsarbetet är seminarieverksamheten, för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte inom SAM-sfären. Seminarierna har lockat runt ett 30-tal deltagare vid varje tillfälle. Vid seminarierna behandlades områden som:

- variabelsamordning
- användarstudier på statistiksajter
- röjandekontroll,
- undersökningsdesign
- arkivering
- internationellt samarbete
- regeringskansliets arbete med statistikfrågor inom EU
- webbtjänster för ökad användbarhet.

Inom ramen för SCB:s samordningsansvar har också löpande information och samråd med andra berörda SAM genomförts inför internationella möten. För att förbättra denna samordning har ett antal aktiviteter genomförts av *Sekretariatet vid Rådet för den officiella statistiken* i samarbete med *Internationella sekretariatet* vid SCB. Under 2010 besöktes ett antal SAM för att informera om verktygen för samordningen och för att få in synpunkter på hur SCB:s stöd kan förbättras.

Internationellt statistiskt samarbete

Syftet med det internationella statistiska samarbetet är att öka tillgången till harmoniserad och jämförbar internationell statistik av hög kvalitet samt att utbyta erfarenheter och lära av varandra. Ett aktivt deltagande ger möjlighet till inflytande på inriktning och omfattning av de internationella kraven på statistiken.

Sverige deltar i det internationella samarbetet inom det europeiska statistiksystemet (ESS), med EU:s statistikmyndighet Eurostat som samordnare. Därutöver samarbetar SCB med flera FN-organ, OECD, de nordiska statistikbyråerna samt bilateralt med andra länders statistikbyråer.

Av de närmare 160 statistiska arbetsgrupper som är knutna till Eurostat deltar SCB i ett drygt hundratal. Vidare deltar SCB i ett tjugotal OECD- och tjugofemtal FN-arbetsgrupper inom statistikområdet. Samarbete sker också via statistiska kontaktnät som finns etablerade inom det nordiska statistiska samarbetet.

Det totala antalet utlandsresor inom ramen för det internationella statistiksamarbetet minskade något under 2010 jämfört med året innan. Nästan 700 resor genomfördes, mot 724 året innan.

Samarbete inom EU

Sverige verkar inom EU för en statistik av god kvalitet och för att kostnaderna för producenter och uppgiftslämnare ska begränsas samtidigt som konfidentialitet utifrån svenska sekretessbestämmelser värnas.

Uppförandekoden för europeisk statistik, Code of Practice, har aktualiserats under 2010 som en följd av de problem som uppmärksammats i Greklands statistiksystem och de negativa effekter dessa har på trovärdigheten för hela ESS. Förbättringsåtgärderna gällande kvaliteten i statistiken har under året dominerats av åtgärder för att säkerställa att hela statistiksystemet lever upp till koden.

Ekofinrådet har understrukit vikten av att medlemsländerna vidtar åtgärder för att följa Code of Practice och öppnade även för att fastställa minimikrav utifrån denna i en ny förordning.

Förordningen 479/2009 om *Excessive Deficit Procedure* (EDP), med avseende på kvaliteten i statistiken i samband med förfarandet vid alltför stora underskott i statens offentliga finanser ändrades under året. Ändringen innebär att Eurostat får tillgång till mer information än tidigare med beaktande av konfidentialitet i linje med svenska sekretessbestämmelser.

Genom att medverka i den arbetsgrupp som har till uppgift att utforma en ny förordning om forskares tillgång till konfidentiella uppgifter för vetenskapliga syften, har aspekter på konfidentialitet utifrån de svenska sekretessbestämmelserna bevakats. Arbetet har pågått under året och har initierats med anledning av EU:s förändrade statistiklagstiftning.

Under året har fem förslag till rättsakter förts vidare till förhandlingar i rådets arbetsgrupp för statistik. Sverige har deltagit särskilt aktivt i utformningen i två rättsakter. Det gäller Europaparlamentets och rådets förordning om Europeisk statistik om turism och förordningen om Europeiska miljöräkenskaper. Sverige har drivit frågan om framtagandet av miljöräkenskaper eftersom det ger bättre möjligheter att göra statistiska analyser över hur den ekonomiska utvecklingen påverkar miljön för EU som helhet, och inte bara i enskilda länder.

I syfte att öka harmoniseringen av EU-statistiken har under året ett antal av kommissionens rättsakter antagits. I huvudsak avser dessa genomförandebefogenheter av Europaparlamentets och rådets rättsakter. De behandlades på verkschefsmötet ESSC som är genomförandekommittén inom statistikområdet. Under 2010 har bland annat rättsakter antagits gällande statistik om: utrikeshandel med icke-medlemsstater, informationssamhället, migration och internationellt skydd, inkomst- och levnadsvillkor samt vuxnas deltagande i livslångt lärande. Dessutom antogs ett program för ad hoc-moduler för Arbetskraftsundersökningarna gällande år 2013–2015.

En förändring av inriktningen på arbetet med att förbättra styrningen och underlätta prioriteringar inom ESS aktualiserades av medlemsländerna under året. Motsättningen mellan å ena sidan ett antal nya beslutade initiativ, framför allt inom den ekonomiska politikens område, som innebär ökade krav

på statistisk information och å andra sidan det försämrade budgetläget i ländernas statistikbyråer utgjorde grunden för detta.

Sverige har uttryckt starkt stöd för ett mer långsiktigt prioriteringsarbete med fokus på minskning av både produktionskostnader och uppgiftslämnarbördor samtidigt som utvecklingssatsningar kvarstår.

Ett projekt inom EU som pågår i syfte att utveckla den framtida statistiken är initiativ grundade på Stiglitz-rapporten. I rapporten framhålls möjligheter för bättre metoder för att mäta ekonomisk utveckling och sociala framsteg samt att utveckla indikatorer för att mäta medborgarnas välbefinnande. SCB:s generaldirektör deltar i den övergripande styrgrupp som tillsatts. SCB deltar också i den arbetsgrupp som avser att ta fram bättre sätt att mäta hållbara miljömässiga framsteg och koppla dessa till den sociala statistiken och miljöstatistiken.

DGINS, generaldirektörernas konferens, valde att fördjupa inriktningen på detta arbete till att främst fokusera på att kartlägga vilken statistik som redan existerar och hur den kan användas, och inte på att framställa ny statistik. En utveckling helt i linje med Sveriges hållning.

Tabell 10: Internationellt samarbete – EU

	2008	2009	2010
Antal beslutade EU-rättsakter inom statistikområdet	35	36	31
Totalt antal EU-rättsakter inom statistikområdet	284	320	345
Antal EU-arbetsgrupper inom statistikområdet	150	158	159
Antal EU-arbetsgrupper med deltagande från SCB	125	111	115
Antal utlandsresor	726	724	697
varav EU-resor	374	353	328

För anpassningar, viss försöksverksamhet och utveckling har bidrag erhållits från EU under året med ca 4,8 mnkr. Under 2010 har EU liksom tidigare mest bidragit till den ekonomiska statistiken samt statistik om arbetsmarknad och nationalräkenskaper.

Övrigt internationellt samarbete

För att öka inflytandet på EU-arbetet har det **nordiska samarbetet** inriktas mot att agera samfällt vid EU-möten där så är möjligt. Det nordiska samarbetet har stärkts under 2010 och en viktig del av det nordiska samarbetet utgörs av de 51 statistiska kontaktnät som finns etablerade. Under 2010 har åtta nya nätverk på avdelningschefsnivå etablerats. Statistik som bättre speglar konjunktur-utvecklingen, folk- och bostadsräkningar, datainsamlingsfrågor samt migrationsstatistik var temen på det årliga nordiska chefs-mötet i Danmark. De nordiska länderna har därutöver aktivt samverkat kring styrningen av ESS och då framförallt arbetet med de så kallade negativa prioriteringarna på EU-nivå.

Inom **OECD-samarbetet** på statistikområdet har de stora frågorna under året varit Israels inträde i OECD och OECD-initiativen *Horizontal programme on measuring progress* och *Green Growth Strategy*.

SCB har under året lämnat kommentarer på två utkast till viktiga OECD-publikationer: *Green Growth Indicators* och *How's life*.

SCB har anmält sitt intresse för att delta i två av de arbetsgrupper som initierats av OECD *Disparities in national accounts* och *Micro statistics on income, consumption and wealth*.

SCB har under 2010 medverkat i ett informellt OECD-nätverk som drivits främst av Australian Bureau of Statistics. Arbetet i nätverket syftar till ett ökat samarbete kring utveckling av statistiska informations- och produktionssystem.

Inom **FN-samarbetet** var en viktig händelsen den första World Statistics Day som anordnades samordnat i närmare 200 länder världen över den 20:e oktober. På SCB anordnades öppna seminarier för allmänheten om olika ämnen relaterade till officiell statistik.

SCB har löpande lämnat synpunkter avseende revisionen av systemet för miljöräkenskaper (SEEA).

På den årliga FN-konferensen *Conference of European Statisticians*, UNCES, deltog Sverige med två presentationer, flödesanalyser av arbetskraftsdata och ett system för presentation av geostatistik. SCB bidrog också med kommentarer inför en kommande utvärde-

ring av tidsanvändningsundersökningar. På konferensen presenterades en handbok som ska vägleda statistikorganisationer att harmonisera produktion och användning av jämförbarhetsstatistiken.

SCB har deltagit i ett 100-tal OECD eller FN-relaterade möten och konferenser där statistikfrågor kring olika ämnen behandlats.

Samordning av statistikleveranser till internationella organisationer

"Utöver det som följer av förordningen om den officiella statistiken har myndigheten till uppgift att samordna överlämnandet av statistiska uppgifter till internationella organisationer."

Förordning (2007:762) med instruktion för Statistiska centralbyrån

SCB och andra myndigheter och organisationer rapporterar statistik till EU och andra internationella organisationer. Totalt är det cirka 25 myndigheter och organisationer i Sverige som rapporterar statistik till EU och andra internationella organisationer.

Statistiken skickas via eDAMIS (electronic Data files Administration and Management Information System) till Eurostat. Även andra

internationella organisationer hämtar data via eDAMIS, t.ex. ECB, OECD och IMF.

Vad som ska rapporteras till Eurostat regleras av förordningar och direktiv samt i några fall även så kallade Gentlemen's Agreements – frivilliga överenskommelser.

Varje nationell statistikmyndighet inom EU har en Local Coordinator som har till uppgift att stödja överföringen av data till Eurostat.

Antal dataset som ska rapporteras varierar mellan olika länder, antalet skiftar även över tid. För närvarande rör det sig om cirka 600 dataset varav Sverige ska leverera ungefär 470. SCB är ansvarig för leveransen av cirka 275 dataset, men hjälper även till med ytterligare ett antal på uppdrag av andra myndigheter.

Punktligheten i dataleveranserna mäts regelbundet av Eurostat. SCB har god punktlighet. Senaste mätperiod är september–november 2010. 94 procent av de dataset som SCB skulle leverera under denna period levererades i tid, vilket är den högsta siffran bland medlemsländerna, och kan jämföras med ett snitt för EU27 som var 78 procent för samma tid (i denna siffra ingår även tidhållningen för andra än nationella statistikbyråer).

Tjänsteexport

Tjänsteexport

"Myndigheten får bedriva sådan tjänsteexport som är förenlig med myndighetens uppgifter och verksamhetsområde."

Förordning (2007:762) med instruktion för Statistiska centralbyrån

Tabell 11: Intäkter och kostnader för området Tjänsteexport, mnkr

	2008	2009	2010
Anslag	.	.	.
Avgifter och andra intäkter än anslag	76,2	83,7	67,8
Intäkter	76,2	83,7	67,8
Anslagsverksamhet	.	.	.
Avgiftsverksamhet	77,0	81,0	66,6
Kostnader	77,0	81,0	66,6
Resultat	-0,8	+2,7	+1,2

SCB:s tjänsteexport bedrivs huvudsakligen i form av ett brett institutionellt samarbete, men även mer riktade insatser inom ett ämnesområde. Omslutningen har sedan 1993/94 legat runt 50 mnkr/år för att från 2004 öka till mellan knappt 70 och drygt 80 mnkr/år. Omslutningen under 2010 var 67,8 mnkr. Inom tjänsteexporten administrerades under året cirka 30 projekt med 18 utlandsstationerade långtidskonsulter och cirka 315 korttidsuppdrag av varierande omfattning, från några dagar upp till 3–4 veckor. Vidare togs 30 studiegrupper emot inom olika delar av SCB.

Verksamheten har under året i stor utsträckning (93 procent) varit baserad på bilateralt bistånd finansierat av Sida (91 procent 2009). Övriga finansiärer var bland andra EU, Världsbanken och UNDP.

Av intäkterna avsåg 39 procent projekt på västra Balkan, 21 procent i Sydostasien, 8 procent i Latinamerika samt 31 procent i södra och västra Afrika. Resterande 1 procent avsåg projekt i övriga delar av världen.

Bland de projekt som avslutades 2010 kan särskilt nämnas samarbetsprojektet med General Statistics Office, GSO i Vietnam. Samarbetet sträckte sig från 1995 till 2010 med avbrott på ett par år. Framförallt ledde samarbetet till en modern IT-miljö, en utvecklad ekonomisk statistik, främst konsumentprisindex, utveckling av ett företagsregister och förbättrad tillgänglighet till statistiken. De senaste tre åren har projektet varit inriktat på stödja den nya ledningen inom områden som organisation, management och utbildning av personalen. Ett avslutningsseminarium genomfördes i december med Sida och systerorganisationerna i Laos och Kambodja inbjudna. Seminariet tog upp erfarenheterna av arbetet med statistiklagen i de tre länderna liksom utveckling av jordbruksstatistiken. GSO presenterade sitt arbete med utveckling av nationella statistiska indikatorer.

Under 2010 genomförde Sida en oberoende utvärdering av Burkina Faso-projektets första två år, för att få underlag till bedömning om en eventuell fortsättning. Utvärderarnas synpunkter var övervägande positiva till hur projektet har bedrivits och till resultaten efter två år. Utvärderarna rekommenderar Sida att starta en ny fas av projektet med SCB som genomförare.

Tabell 12: Nyckeltal tjänstexport

	2008	2009	2010
Antal utlandsstationerade långtidskonsulter	18	18	18
Antal korttidsuppdrag	375	365	315
Antal mottagna studiebesök	30	30	30

Personal

Personal

Med syftet att stärka kompetensförsörjningen på kort och lång sikt har SCB genomfört ett antal åtgärder som redovisas under avsnittet kompetensförsörjning. Omfattande pensionsavgångar och därmed fortsatt generationsväxling har inneburit att kompetensöverföring varit en prioriterad uppgift för att bibehålla värdefull kompetens. Antalet anställda har minskat i jämförelse med 2009 men den nyrekrytering som genomförts har fallit väl ut. Ny kompetens har kunnat tillföras.

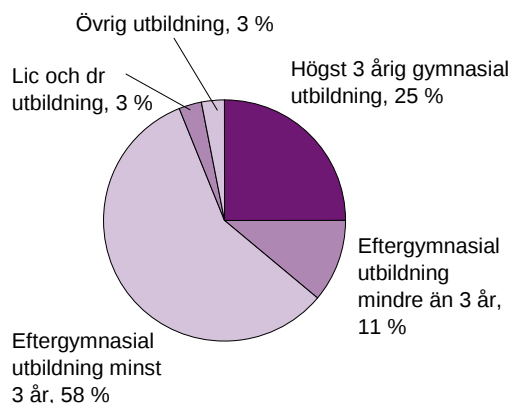
SCB bedömer att vidtagna åtgärder när det gäller kompetensförsörjning påtagligt har bidragit till att verkets uppgifter har kunnat fullgöras i linje med uppsatta mål.

Personalfakta

Vid utgången av 2010 var 1 368 medarbetare anställda vid SCB varav 536 i Stockholm, 673 i Örebro och 159 fältintervjuare med placering runt om i landet. Ytterligare cirka 90 personer har under delar av året varit timanställda som telefonintervjuare. Under året rekryterades 70 nya medarbetare och 111 medarbetare slutade varav närmare 62 procent på grund av pension. Omsättningen i Stockholm var ca 8 procent och i Örebro ca 6 procent. 27 procent av de som rekryterades var under 30 år. Medelåldern är dock oförändrad, 47 år.

Sjukfrånvaron är något lägre än föregående år och var 3,4 procent i förhållande till tillgänglig tid 2010.

Figur 8: Personalens utbildningsnivå, procent

Kompetensförsörjning

I syfte att säkerställa kompetensförsörjningen på myndigheten har åtgärder vidtagits som syftar till att vidareutveckla personalen. Aktiviteter har också genomförts för att säkra det långsiktiga utbudet av statistiker genom insatser riktade mot elever och studenter.

Kompetensutveckling sker löpande genom utbildning, lärande i arbetet och genom att delta i olika utvecklingsprojekt.

Vid sidan av statistikrelaterad kompetensutveckling har lärande inom IT- och metodområdet, projekt- och processkompetens och ledarutveckling hög prioritet. Även introduktion av nya medarbetare och kompetensöverföring mellan olika åldersgrupper har haft hög prioritet under året. En checklista för introduktion av nya medarbetare och chefer har tagits fram för att säkerställa en bra och systematiserad introduktion som är gemensam för hela SCB.

Statistisk kompetens

I linje med målet att stärka den statistiska metodkompetensen har en större satsning på kompetensutveckling inom området inletts. Åtgärderna riktar sig till såväl metodspecialister som medarbetare i statistikproduktionen.

Ett trettiotal medarbetare har under året fullbordat en universitetsutbildning i statistik på A-nivå. En ungefär lika stor grupp har anmält sig till den statistikutbildning på B-nivå som börjar 2011. SCB eftersträvar att alla anställda som har kvalificerade uppgifter i statistikproduktionen ska ha minst 60 hp i statistik.

Projektkompetens

Under 2010 har ca 100 personer deltagit i projektutbildningar med syfte att höja kompetensen hos projektledare och projektdeltagare. Majoriteten av SCB:s chefer har också deltagit i utbildning för projektbeställare i syfte att öka kvaliteten i effekt- och projektmål samt öka kompetensen att styra utvecklingsprojekt.

IT-kompetens

Under året har ett antal interna seminarier om aktuella ämnen genomförts. I stort sett all IT-personal har genomgått utbildning för IT-systemansvarig inom förvaltningsmodellen FMOD. En större satsning på extern utbildning har gjorts inom Microsofts utvecklingsverktyg VisualStudio.NET. Behovet är stort av kompetenshöjande åtgärder inom många IT-områden.

Kompetens inom kvalitetsområdet

Verkets 10 kvalitetscoacher har utbildats för att delta i de riskanalyser som ska genomföras på ett antal verksamhetskritiska statistikprodukter under 2011.

Ledarutveckling

Ledarkriterier för chefer har formulerats för att klargöra hur ledarrollen ska utövas på SCB.

Ett ettårigt program för 16 nya chefer och chefskandidater (varav 11 kvinnor och 5 män) har inletts som ett led i den strategiska ledarförsörjningen. Ett trettiotal chefer har deltagit i chefshandledning som syftar till att stötta cheferna i sin ledarroll.

En ledarutbildning för 20 gruppleddare och produktansvariga (varav 14 kvinnor och 6 män) har genomförts. SCB utbildar regelbundet arbetsledande personal utöver utbildningen av verkets personalansvariga chefer.

Internationellt samarbete

Som ett exempel på lärande i arbetet så har SCB:s omfattande internationella kontakter i hög grad bidragit till SCB-anställdas kompetenshöjning. Under 2010 har ca 230 personer deltagit i arbetsgrupper inom EU, OECD och FN-organ. Vidare har ca 150 personer varit verksamma i biståndsuppdrag i olika länder.

Språkutbildning i engelska har startat för cirka 50 anställda som deltar i internationellt statistiksamarbete och biståndsprjekt.

Samarbete med universitet, högskolor och gymnasium

För att säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen och stärka SCB:s varumärke har ett handlingsprogram tagits fram som riktar sig till både gymnasieskolor, universitet och högskolor. Anledningen är att det finns en oro för att det utbildas alldeles för få statistiker på alla nivåer. Intresset för att läsa statistik

har minskat och utbildningsmöjligheterna vid universitet och högskolor har försämrats. Som ett exempel så innehåller ekonomiprogrammen vid nästan alla universitet och högskolor endast högst 15 hp i statistik och ofta endast 7,5 hp. Som ett komplement kan då statistikkurserna läsas som en fristående kurs men den möjligheten erbjuds inte vid alla universitet.

Med anledning av en hearing i Riksdagen deltar SCB i en nybildad grupp bestående av representanter från Lunds och Linköpings universitet m.fl. för att ta fram en informationsmaterial i syfte att locka ungdomar att läsa statistik.

SCB har medverkat vid sex arbetsmarknadsdagar vid olika universitet och tar årligen emot ett flertal praktikanter och studenter från olika universitet och högskolor som arbetar med sitt examensarbete. Flera av dessa har under åren fått anställning på SCB efter examen.

Med syftet att tidigt uppmuntra till studier i statistik har SCB också medverkat vid gymnasie-mässor. Vid en av mässorna i Stockholm (SACO-mässan) hade SCB mellan 350 och 400 besökare trots hård konkurrens från olika utbildningsanordnare. SCB har också medverkat i ett antal tidskrifter och informationsmaterial som riktar sig till bl.a. gymnasieelever inför skolvalet för att väcka intresse för statistikämnet gärna i kombination med andra relevanta ämnesområden för SCB.

SCB:s och Örebro universitets årligen återkommande sommarskola samlade deltagare från flera europeiska länder. Temat i år var modeller för tidsserieanalys. Antalet deltagare på årets sommarskola var 52 personer, varav 12 från SCB.

Arbetsmiljö och hälsa

SCB genomför årliga kartläggningar av arbetsmiljön, riskbedömningar görs och arbetsmiljöplaner tas fram. Prioriterade områden 2010 var bl.a. arbetsbelastning och stress samt hälsa och friskvård. För medarbetare som sedan 2009 arbetar i öppna arbetsplatser fanns särskilda diskussionsfrågor med fysiska, psykiska och psykosociala perspektiv.

Inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet genomfördes en medarbetarenkät under 2010. Enkäten följs upp efter årsskiftet med arbetsmiljödiskussioner och resulterar i arbetsmiljöplaner.

I 2010 års enkät ingår frågor om arbetsmiljön uppdelat efter de olika arbetsplatslösningarna. Sammanfattningsvis kan man säga att de öppna lösningarna skapar problem vad gäller koncentration på arbetsuppgifterna och i ganska stor utsträckning på möjligheterna att ordna obokade möten i anslutning till arbetsplatsen. Nästan hälften av de som arbetar i öppen lösning upplever att de blir störda av någon annan som pratar i telefon. Kontakten medarbetarna emellan tycks däremot vara bra oavsett arbetsplatsens utformning.

I den centrala arbetsmiljöplanen är målet att ha kompetenta medarbetare inom arbetsmiljöområdet. Arbetsmiljöutbildning har erbjudits alla skyddsombud och huvudskyddsombud. Dessutom bjöds cheferna in till seminarium i december på båda orter under rubriken *Attraktiv arbetsplats – hur kan vi tillsammans skapa en attraktiv arbetsplats där medarbetarna mår bra och gör goda prestationer?*, ca 30 chefer deltog. Syftet var att ge chefer mer kunskap om hur en attraktiv arbetsplats kan skapas samt verktyg att använda i det dagliga hälsofrämjande arbetet kopplat till det systematiska arbetsmiljöarbetet.

För att öka ansvarstagande och engagemang för ett hälsofrämjande förhållningssätt på alla nivåer har en satsning gjorts på friskvård och stresshantering. En fortsatt satsning på friskvårdsinspiratörerna genomfördes under året. Deras uppgift är att sprida information om olika friskvårdsaktiviteter och skapa förändring inom det hälsofrämjande området.

Under ett antal år har det framkommit att många upplever ökad stress, vilket bl.a. kan yttra sig i problem med sömnen. Med anledning av detta hölls seminarium om stress och sömn med övning inom *Mindfulness* av en psykolog med KBT-inriktning, totalt deltog

ca 180 medarbetare. Test av stressreducerande yoga på stol har också erbjudits, ca 40 personer deltog.

Medarbetarna på SCB kan maximalt erhålla en friskvårdsersättning på 2 000 kr/kalenderår. Cirka 800 medarbetare har utnyttjat friskvårdsersättningen helt eller delvis. Inom SCB finns även aktiva kamrat- och idrottsföreningar och konstföreningar som bidrar till god hälsa och gott kamratskap.

Medarbetarnas syn på SCB

Medarbetarenkäten mäter medarbetarnas syn på SCB. Svarsfrekvensen i 2010 års enkät var 85 procent.

Resultaten visar att SCB i många avseenden är en bra arbetsplats både för kvinnor och män. SCB som arbetsplats för barn- och ungdomsföräldrar får högst betyg av indikatorerna och har förbättrats. Inflytandet över det egna arbetet och tillgången på information är god. Arbetets innehåll får ett gott betyg, både hur intressanta och meningsfulla arbetsuppgifterna upplevs, nästan lika högt betyg får stimulansen i arbetet. Genomsnittsbetyget för arbetsklimatet ligger konstant.

Lägst värde för både kvinnor och män får indikatorn för arbetsbelastning. Många arbetar ofta under tidspress och för endast 35 procent av kvinnorna och 42 procent av männen är arbetsbelastningen lagom.

Vi kan konstatera att trivseln på arbetsplatsen är fortsatt hög (7,2 på en 10-gradig skala jämfört med 7,3 år 2008), dessutom har andelen SCB:are som har stort/visst förtroende för GD och ÖD ökat markant och viss ökning kan noteras för avdelningschefer och enhetschefer. Ledarskap av gruppen får gott omdöme likaså chefen som individuell ledare.

Tabell 13: Sammanfattande presentation av några indikatorer från medarbetarenkäten (5-gradig skala, 2008 års resultat inom parentes)

Indikatorer	Kvinnor	Män	Totalt
Inflytande och delaktighet	3,9 (3,9)	4,0 (4,0)	3,9 (4,0)
Kompetensutveckling	3,6 (3,7)	3,7 (3,7)	3,6 (3,7)
Arbetets innehåll	3,9 (3,9)	3,8 (3,8)	3,9 (3,9)
Arbetsklimat	3,7 (3,7)	3,7 (3,7)	3,7 (3,7)
SCB, arbetsplats för barn/tonårs förälder	4,2 (4,2)	4,3 (4,2)	4,3 (4,2)
Ledarskap av gruppen	3,6 (3,6)	3,6 (3,6)	3,6 (3,6)
Chefen som individuell ledare	3,7 (3,7)	3,6 (3,7)	3,7 (3,7)

Tabell 14: Personalnyckeltal

31 december respektive år

	2008	2009	2010
Antal anställda	1 371	1 410	1 368
Kvinnor	819	843	828
Män	552	567	540
Årsmedeltal			
Antal anställda	1 382	1 385	1 385
Kvinnor	822	825	831
Män	560	560	554
varav i Stockholm	563	546	541
Kvinnor	309	298	303
Män	255	248	238
varav i Örebro	678	693	690
Kvinnor	392	400	396
Män	286	293	294
varav som fältintervjuare	141	146	154
Kvinnor	122	126	132
Män	19	20	22
Anställda i tjänst¹	1 290	1 296	1 301
Kvinnor	765	766	769
Män	525	530	532
Årsarbetskrafter	1 189	1 202	1 203
Kvinnor	690	696	697
Män	499	506	506
Extern rekrytering	95	128	70
Kvinnor	53	77	47
Män	42	51	23
Avgångar	124	88	111
Kvinnor	75	48	64
Män	49	40	47
Medelålder	47	47	47
Kvinnor	47	47	47
Män	48	48	47
Medelanställningstid	16	16	14
Kvinnor	15	15	14
Män	17	16	15
Andel med minst 3 års eftergymnasial utbildning inklusive forskarutbildning i procent	60	61	60
Kvinnor	49	50	50
Män	76	76	75
Sjukfrånvaro i förhållande till tillgänglig tid, procent	3,9	3,6	3,4
varav andel långtidssjuka > 60 dagar	57,0	49,2	41,9
Kvinnor	5,0	4,6	4,3
Män	2,3	2,3	2,2
Anställda – 29 år	1,5	2,0	1,3
Anställda 30 – 49 år	3,2	3,1	3,2
Anställda 50 – år	4,7	4,5	4,0

1) Antal anställda exklusive tjänstlediga.

A wide-angle photograph of a rugged, rocky landscape. The foreground and middle ground are filled with large, flat, grey rock slabs interspersed with low-lying green shrubs and moss. In the distance, a small, isolated stone structure sits atop a hill. The sky is overcast with soft, grey clouds. The word "Ekonomi" is superimposed in the center of the image.

Ekonomi

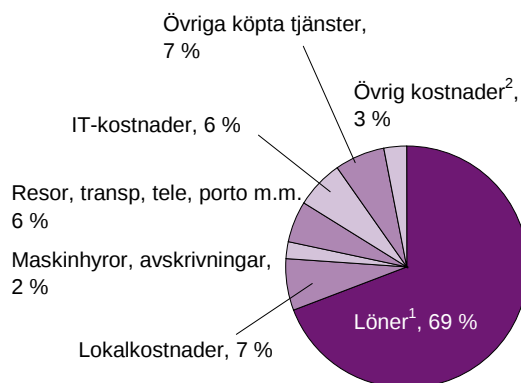
Ekonomi

Verksamhetens totala intäkter uppgick 2010 till 1 031,2 mnkr varav 529,6 mnkr för anslagsverksamheten och 501,6 mnkr för uppdragsverksamheten. I dessa siffror är intäkter av bidrag och finansiella intäkter fördelade mellan verksamheterna. Jämfört med 2009 har de totala intäkterna minskat med 1,6 procent. Anslagsintäkterna minskade med 3,1 mnkr (-0,6 %) och uppdragsintäkterna minskade med 14 mnkr (-2,7 %) jämfört med 2009. Minskningen av uppdragsintäkter beror till stor del på en lägre volym inom tjänsteexporten.

De totala kostnaderna uppgick till 1 025,2 mnkr vilket är en minskning med 33,4 mnkr jämfört med 2009. Lönekostnaderna ökade netto med 17,9 mnkr (+2,6 %) vilket främst kan hänföras till nytt löneavtal. Övriga kostnadsposter minskade med 51,3 mnkr. Det är framförallt IT-kostnader och övriga köpta tjänster som har minskat främst beroende på lägre IT-driftavtal, mindre utnyttjande av konsulter och bemanningsföretag. Även

lokalkostnaderna och övriga kostnader minskade främst beroende på minskad lokalyta och minskade inköp av inventarier samt aktivering av immateriella anläggningstillgångar.

Figur 9: Kostnadsslag 2010, procent

1) Lönekostnader och skattepliktiga ersättningar inkl. löneavgifter och inkl. lägre kostnader till följd av aktivering av immateriella anläggningstillgångar.

2) Övriga kostnader är lägre till följd av aktivering av immateriella anläggningstillgångar.

Tabell 15: Kostnader fördelade efter kostnadsslag 2008–2010

Kostnadsslag	Mnkr			Andel, procent		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Löner ¹	663	691	709	65,8	65,3	69,2
Lokalkostnader	75	76	70	7,4	7,2	6,9
Maskinhyror, avskrivningar	24	28	25	2,4	2,6	2,4
Resor, transport, tele, porto m.m.	58	54	57	5,8	5,1	5,6
IT-kostnader	73	81	63	7,2	7,6	6,1
Övriga köpta tjänster	93	95	70	9,2	9,0	6,8
Övriga kostnader ²	22	34	31	2,2	3,2	3,0
Totalkostnader	1 008	1 059	1 025	100,0	100,0	100,0

1) Lönekostnader och skattepliktiga ersättningar inkl. löneavgifter och inkl. lägre kostnader till följd av aktivering av immateriella anläggningstillgångar.

2) Övriga kostnader är lägre till följd av aktivering av immateriella anläggningstillgångar.

Disponibelt anslag för 2010 uppgick till 550,5 mnkr inklusive omdisponerat anslagsbelopp och ändring av regleringsbrev. Årets anslagsavräkning uppgick till 523,9 mnkr inklusive minskning av till 2009 ingående semesterlöneskuld med 3,9 mnkr. Efter 2010 finns framtida åtaganden för intermittert verk-

samhet, bl.a. valstatistik och undersökningen om hushållens utgifter.

Uppdragsverksamhetens resultat för 2010 är ett överskott om 5,9 mnkr. I resultatet ingår ett underskott för produktionen av *Officiell statistik* för andra statistikansvariga myndigheter med -7,4 mnkr. För *Övrig uppdragsverk-*

samhet redovisas ett överskott på 12,2 mnkr och för Tjänsteexport ett överskott på 1,2 mnkr. Insatserna för avdelningarnas marknadsföring uppgick till 5,5 mnkr 2010 vilket är en minskning med 1,1 mnkr jämfört med 2009. För produktutveckling har inga insatser skett under de tre senaste åren förutom sådan produktutveckling som finansierats i samarbete med kunden.

Årets kapitalförändring är 5,9 mnkr och motsvarar SCB:s uppdragsresultat. Efter övergång till kostnadsmässig anslagsavräkning fr.o.m. 2009 redovisas anslagsverksamhetens intäkter som lika med anslagsverksamhetens kostnader och därmed finns ingen kapitalförändring avseende anslagsverksamheten. Myndighetskapalet har i och med 2010 års resultat ökat till 23,6 mnkr, vilket motsvarar 4,7 procent av omsättningen för uppdragsverksamheten.

Tabell 16: Uppdragsverksamhetens utveckling, mnkr

	2008	2009	2010
Intäkter ¹	516,0	515,6	501,6 ²
Kostnader	509,8	526,0	495,7 ²
Resultat	6,2	-10,4	5,9
Akkumulerat överskott	28,0	17,6	23,6
Produktutveckling	–	–	–
Marknadsföring ³	5,5	6,6	5,5
Antal timmar (tusental)	887	896	881

1) Inklusive uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter.

2) Varav PC-Axis 2,7 mnkr.

3) Avdelningarnas marknadsföring, ej centrala insatser.

Tabell 17: Uppdragsverksamhetens intäkter, kostnader och resultat, mnkr

	Ackumulerat överskott ¹		Intäkter ²	Kostnader ²	Över-/underskott	Ack överskott
	t.o.m. 2008	t.o.m. 2009	2010	2010	2010	t.o.m. 2010
Officiell statistik ³	-15,7	-25,3	109,9	117,4	-7,4	-32,8
Övriga uppdrag	39,8	36,3	323,9	311,7	12,2	48,5
Tjänsteexport	3,9	6,7	67,8	66,6	1,2	7,8
Summa	28,0	17,6	501,6	495,7	5,9	23,6

1) Underlag saknas för uppdelning av resultat t.o.m. år 2004 på Officiell statistik och Övriga uppdrag.

Hela det ackumulerade överskottet t.o.m. år 2004 för dessa delar har därför hänförs till Övriga uppdrag.

2) Inklusive uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter/kostnader.

3) Definierat som uppdrag åt statistikansvariga myndigheter, s.k. SAM-avtal.

Vid en redovisning av såväl anslagsverksamheten som uppdragsverksamheten enligt företagsekonomiska principer var resultatet för hela verksamheten 2010 ett överskott om 37,1 mnkr. I detta resultat ingick periodiserade intäkter för anslagsverksamheten motsvarande under året utförd produktion, dvs. även anslagsverksamhetens produktion är värderad utifrån färdigställandegrad.

Anslagsintäkterna motsvarar med dessa beräkningsprinciper beviljat anslag justerat för tidsmässiga förskjutningar av produktionen mellan budgetår samt övrigt planerat utnyttjande av anslagssparande. Anslagsverksamheten visade med dessa värderingsprinciper ett överskott om 31,2 mnkr för 2010 och uppdragsverksamheten ett överskott om 5,9 mnkr.

Tabell 18: SCB:s totala ekonomiska resultat¹, mnkr

	2008	2009	2010
Intäkter	1 017,9	1 041,9	1 062,3
Kostnader	1 008,5	1 058,6	1 025,2
Resultat	+9,4	-16,8	+37,1

1) Intäkter och resultat enligt företagsekonomiska termer.

Överskottet i ekonomin för 2010 härrör från såväl intäktssidan som kostnadssidan. Intäkterna ökade sent under året till följd av nya anslagsmedel och ökade uppdragsintäkter. Kostnaderna minskade sammantaget beroende på besparingar tidigare under året och effekter av relativt stora aktiverade utvecklingskostnader.

Tabell 19: Investeringsutgifter, mnkr

	2008	2009	2010
Immateriella tillgångar	8,2	2,0	11,9
Förbättringsutgifter lokaler	0,0	1,0	–
Maskiner, inventarier etc.	8,3	25,5	11,7
Summa	16,6	28,5	23,6

Investeringarna i anläggningstillgångar uppgick under 2010 till 23,6 mnkr. Jämfört med 2009 har de totala investeringarna minskat med 4,9 mnkr eller 17 procent. SCB:s pågående arbete med utveckling av nya och standardiserade metoder och verktyg för statistikproduktionsprocessen har medfört ökade investeringar i immateriella tillgångar i form av dataprogram. Under 2010 aktiverades 11,9 mnkr som pågående arbete under immateriella anläggningstillgångar.

Produktivitetsutveckling

"Produktiviteten ska öka med i genomsnitt minst 3 procent per år"

Regleringsbrev för budgetåret 2010

Produktivitetsens utveckling kan variera mellan enskilda år till följd av kalendereffekter och andra tillfälliga orsaker och följs därför upp bäst genom att beräkna utvecklingen under en längre period. SCB:s bedömning är att myndigheten har klarat av att uppfylla produktivetsmålet. Under 5-årsperioden 2006–2010 har totalproduktiviteten ökat med i genomsnitt 4,4 procent per år och för 10-årsperioden 2001–2010 är motsvarande genomsnittliga ökning 3,7 procent per år. Arbetsproduktiviteten har under 5-årsperioden ökat med i genomsnitt 3,5 procent per år. För 2010 beräknas totalproduktiviteten ha ökat med 4,6 procent och arbetsproduktiviteten med 0,6 procent. Orsaken till den låga ökningen av arbetsproduktivitet bedöms främst vara de stora satsningar som under året skett inom kvalitetsområdet då dessa enligt beräkningsmetoden inte tas med som förändringar i produktionsvolymen. Minskade lokalytor och minskade övriga driftkostnader bidrar till högre totalproduktivitet. För att ha konsistens med resultaträkningen, där kostnaderna är lägre till följd av aktivering av immateriella anläggningstillgångar, har antalet arbetade timmar nedräknats motsvarande. Den beräknade produktiviteten har därmed tillfälligt ökat något men kommer att påverkas negativt

kommande år då aktiverade kostnader utfaller som avskrivningskostnader.

Under 2010 har produktionsvolymen inom anslagsverksamheten ökat med 2,8 procent. Antalet arbetade timmar har ökat med 2,3 procent under 2010 och de sammanvägda insatserna har minskat med 1,8 procent. Produktionsvolymen ökade netto 2010 bl.a. beroende på utökning av AKU och PIAAC.

Bland produktionsförändringarna för åren 2006–2010 har inräknats insatser avseende åtgärdsplanen för ekonomisk statistik, dvs. även de delar i denna som avser kvalitetsförbättringar. I övrigt har under åren kvalitetsförbättringar inte inräknats i produktionsvolymberäkningarna. Under 2010 har utanför åtgärdsplanen gjorts fortsatta kvalitetsinsatser inom produktionsprocesserna. De redovisade produktivitetstalen är därför underskattningar av den verkliga produktivitetens utvecklingen med avseende på detta.

Kommentar rörande metoden för produktivetsberäkning

Den metod som har använts för att beräkna produktivetsutvecklingen inom anslagsverksamheten togs fram 2001. För att beräkna produktivetsutvecklingen beräknas dels förändringen av produktionen, dels förändringen av produktionsinsatserna. Förändringen av produktionen i fasta priser beräknas som kostnaderna för den produktion som har tillkommit under året minskat med kostnaderna för den produktion som har upphört, ställt i relation till nivån på produktionen i utgångsåret.

Produktionsinsatserna uppdelas i arbetsinsatser, lokaler och övriga insatser. Arbetsinsatserna mäts i antal arbetade timmar. Antalet arbetade timmar avser samtliga arbetade timmar, som anställda vid SCB har utfört avseende anslagsfinansierad verksamhet, dvs. såväl direkt tid som andel av indirekt tid. För lokalerna uttrycks insatserna i kvadratmeter hyrd lokalyta. För övriga insatser uttrycks insatserna som övriga kostnader deflaterade med ett prisindex, som är en sammanvägning av konsumentprisindex och index för lönekostnad per timme i näringslivet med vikterna 0,5 och 0,5. Index för lönekostnad per timme baseras på nationalräkenskaperna och kan därför revideras och leda till att för tidigare år redovisade produktivitetstal ändras.

Arbetsproduktiviteten definieras som produktion per arbetstimme. Förändringen av

arbetsproduktiviteten blir därmed lika med förändringen av produktionen minskad med förändringen av antalet arbetstimmar, båda uttryckta i procent.

Totalproduktivitets förändring definieras på motsvarande sätt som den procentuella förändringen av produktionen i fasta priser minskat med en vägd summa av förändringarna av de procentuella förändringarna av samtliga insatser. Insatserna uppdelas på

arbete, lokaler och övriga insatser. Vikterna avser kostnadsandelar för respektive insats föregående år.

Totalproduktivitets förändring är ett bättre mått på produktivitets utveckling eftersom detta mått också tar hänsyn till förändringar i andra produktionsfaktorer än arbete. Det kan vara betydelsefullt när exempelvis omfattningen av köpta konsultinsatser ökar eller minskar.

Tabell 20: Produktivitetens utveckling i anslagsverksamheten

Årliga förändringar i procent

	2006	2007	2008	2009	2010
Produktionsvolym	5,5	6,8	4,1	4,8	2,8
Produktionsinsatser:					
Arbetade timmar	2,2	1,0	-1,8	2,8	2,3
Lokaler	0,9	5,5	-1,1	-0,2	-7,4
Övriga insatser	-15,5	12,4	-8,2	15,7	-15,6
Sammanvägt	-1,5	3,3	-2,9	4,7	-1,8
Produktivitet:					
Arbetsproduktivitet	3,4	5,8	5,9	2,1	0,6
Totalproduktivitet	7,0	3,5	6,9	0,1	4,6

Finansiell redovisning

Finansiell redovisning

Sammanställning av väsentliga uppgifter

		2010	2009	2008	2007	2006
Låneram (tkr):	beviljad	45 000	55 000	55 000	55 000	55 000
	utnyttjad 31 dec	41 748	36 242	33 158	40 547	53 940
Räntekontokredit (tkr):	beviljad	51 000	51 000	51 000	51 000	51 000
	max. utnyttjad	22 442	28 692	19 152	–	–
Räntekostnader på räntekonto (tkr):		9	10	18	–	–
Ränteintäkter på räntekonto (tkr):		65	114	1 222	1 724	949
Avgiftsintäkter (tkr):	budget	495 000	495 000	480 000	470 000	470 000
	utfall ¹	501 611	515 610	516 033	462 500	482 700
Anslagskredit (tkr):	beviljad	15 821	14 700	14 500	14 400	13 500
	utnyttjad ²	–	3 582	–	–	–
Utgående reservationer (tkr):		–	–	–	–	–
Anslagssparande (tkr): ³		26 559	3 777	8 578	18 412	25 588
Intecknade belopp (tkr) ⁴		–	–	2 333	2 698	2 128
Gjorda bemyndiganden:		–	–	–	–	–
Antal årsarbetskrafter: ⁵		1 203	1 202	1 189	1 207	1 213
Medeltal anställda i tjänst:		1 301	1 296	1 290	1 304	1 300
Driftkostnad per årsarbetskraft (tkr):		837	863	827	778	723
Årets kapitalförändring (tkr):		5 925	-10 388	19 853	-14 926	7 319
Balanserad kapitalförändring (tkr):		17 647	28 157	-13 106	1 820	-5 499

1) Uppdragsintäkter – avgifter och bidrag i uppdragsverksamheten – samt publikationsförsäljning.

2) Utnyttjad anslagskredit år 2009 med 3 582 tkr avser SCB:s ramanslag.

3) Utgående anslagssparande år 2009 för SCB:s övriga anslagsposter är sammantaget 3 777 tkr.

4) Avser ej anslagsavräknad skuld för beslutade delpensioner. För år 2009 och år 2010 är detta inte medtaget på grund av kostnadsmässig anslagsavräkning.

5) Årsarbetskrafter i genomsnitt, dvs. antal anställda exkl. tjänstlediga > tre månader x tjänstgöringsomfattning.

Resultaträkning, tkr

	Räkenskapsår 1 jan – 31 dec 2010	Föregående år 1 jan – 31 dec 2009
Verksamhetens intäkter		
Intäkter av anslag (not 1)	520 167	523 934
Intäkter av avgifter och andra ersättningar (not 2)	478 016	488 543
Intäkter av bidrag (not 3)	32 601	35 289
Finansiella intäkter (not 4)	377	471
Summa	1 031 161	1 048 237
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal (not 5)	725 611	710 827
Kostnader för lokaler (not 6)	70 255	75 782
Övriga driftkostnader (not 7)	211 619	250 948
Finansiella kostnader (not 8)	876	610
Avskrivningar och nedskrivningar	16 875	20 458
Summa	1 025 236	1 058 625
Verksamhetsutfall	5 925	-10 388
Årets kapitalförändring (not 9)	5 925	-10 388

Balansräkning, tkr

	2010-12-31	2009-12-31
Tillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för utveckling (not 10)	12 276	1 410
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar (not 11)	1 803	3 452
Summa	14 079	4 862
Materiella anläggningstillgångar		
Förbättringsutgifter på annans fastighet (not 12)	1 541	695
Maskiner, inventarier, installationer m.m. (not 13)	29 343	32 637
Summa	30 884	33 332
Varulager m.m.		
Varulager och förråd (not 14)	1 635	3 496
Fordringar		
Kundfordringar (not 15)	29 831	31 981
Fordringar hos andra myndigheter (not 16)	68 770	59 786
Övriga fordringar (not 17)	1 682	1 587
Summa	100 283	93 354
Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda kostnader (not 18)	27 222	22 592
Upplupna bidragsintäkter (not 19)	5 628	7 804
Övriga upplupna intäkter (not 19)	41 860	37 758
Summa	74 710	68 154
Avräkning med statsverket		
Avräkning med statsverket (not 20)	1 495	32 738
Kassa och bank		
Behållning räntekonto i Riksgälden	38 039	6 134
Summa tillgångar	261 125	242 070
Kapital och skulder		
Myndighetskapital		
Balanserad kapitalförändring (not 21)	17 647	28 157
Kapitalförändring enligt resultaträkningen (not 9)	5 925	-10 388
Summa	23 572	17 769
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser (not 22)	6 374	4 002
Skulder m.m.		
Lån i Riksgälden (not 23)	41 748	36 242
Skulder till andra myndigheter (not 24)	24 891	26 389
Leverantörsskulder (not 25)	28 558	30 309
Övriga skulder (not 26)	12 257	14 107
Summa	107 454	107 047
Periodavgränsningsposter		
Upplupna kostnader (not 27)	63 271	63 353
Oförbrukade bidrag (not 28)	16 130	11 655
Övriga förutbetalda intäkter (not 29)	44 324	38 244
Summa	123 725	113 252
Summa kapital och skulder	261 125	242 070

Anslagsredovisning, tkr

Utgiftsområde Anslag	Ingående överförings- belopp	Årets till- delning enligt regle- ringsbrev	Omdispo- nerat anslags- belopp	Indrag- ning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 2010	Utgående över- förings- belopp
Utgiftsområde 02 Samhällsekonomi och finansförvaltning							
2:1:9:1 Statistiska centralbyrån ¹	-3 582	520 700			517 118	492 578	24 540
2:1:6 Folk- och bostadsstatistik							
2:1:6:3 Hushålls- och bostads- statistik ²	2 600		2 975		5 575	4 285	1 290
Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg							
9:5:1 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken							
9:5:1:13 Statistikutveckling inom äldreområdet ³		2 000			2 000	2 000	–
9:6:2 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.							
9:6:2:9 Statistiska undersökningar ⁴		6 235			6 235	6 051	184
Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv							
14:1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser							
14:1:3:2 Bidrag till PIAAC ⁵	641	4 015	2 710		7 366	7 104	262
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitets- forskning							
16:1:14 Utveckling av vuxenutbildning m.m.							
16:1:14:2 OECD-programmet PIAAC ⁶	336	4 469			4 805	4 721	84
16:4:3 Utvecklingsarbete m.m. inom områdena utbildning och forskning							
16:4:3:1 Statistiska centralbyrån ⁷	200	7 200			7 400	7 200	200
Summa	195	544 619	5 685		550 499	523 939	26 560

1) Tilldelade medel enligt regleringsbrev från Finansdepartementet (Fi 2009/5684) i december 2009 uppgick till 515 700 tkr. Enligt regleringsbrev från Finansdepartementet (Fi 2010/5527) i december 2010 ändrades tilldelade medel till 520 700 tkr. Anslagsintäkten enligt resultaträkningen är 488 806 tkr. I summan 492 578 tkr ingår en korrigering p.g.a. övergång till kostnadsmässig anslagsavräkning med -122 tkr och minskning av semesterlöneskulden av semesterdagar från år 2008 eller tidigare med 3 894 tkr.

2) Hela anlagssparandet fick behållas samt omdisponerat anslag enligt regleringsbrev i december 2009.

3) Tilldelade medel enligt Socialstyrelsens regleringsbrev från Socialdepartementet i december 2009.

4) Tilldelade medel enligt Socialstyrelsens regleringsbrev från Socialdepartementet i december 2009. Indragningen avser ingående överföringsbelopp då inget anslagssparande får disponeras på detta anslag.

5) Tilldelade medel enligt regleringsbrev från Arbetsmarknadsdepartementet (A2009/3851/A) i december 2009 samt ändring i regleringsbrev från Arbetsmarknadsdepartementet (A2010/3176/ADM) i december 2010.

6) Tilldelade medel enligt regleringsbrev från Utbildningsdepartementet (U2009/7241/SAM/SV) i december 2009.

7) Tilldelade medel enligt regleringsbrev från Utbildningsdepartementet (U2009/7241/SAM) i december 2009.

Tilläggsupplysningar och noter

Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Allmänt

SCB:s årsredovisning är upprättad enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605).

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.

Redovisning av anläggningstillgångar

Som materiella anläggningstillgångar redovisas investeringar med en beräknad ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde om minst 25 000 kronor exkl. mervärdesskatt.

Avskrivningar beräknas enligt linjär metod på tillgångarnas anskaffningsvärde och med hänsyn till bedömd ekonomisk livslängd på i regel 3 år för datorutrustning och kontorsmaskiner. Vissa objekt har åsatts en längre avskrivningstid på 5 respektive 10 år. Avskrivningen görs månadsvis.

Värdegränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till 100 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till lägst 3 år eller till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock, som längst 10 år.

Regler för redovisning av immateriella tillgångar innebär att SCB redovisar utgifter för köpta och egenutvecklade dataprogram samt vissa utvecklingskostnader som investering. Utgifter för egen utveckling av dataprogram som beräknas bli av betydande värde för verksamheten under kommande år balanseras som immateriell anläggningstillgång. Under år 2010 har gränsen för betydande värde varit på 500 000 kronor. I den mån kostnad för persontid har aktiverats har personkostnaden räknats ned till standardlön, dvs. utan påslag för administration och kontorskostnader.

Tillgångar och skulder

Tillgångar och skulder i utländsk valuta har värderats till valutakurs per den 30 december 2010.

I posten leverantörsskulder ingår fakturor som avser leverans av vara eller utförd prestation under år 2010. Fakturorna ska ha ankommit till SCB senast den 10 januari samt ha

godkänts och lämnats till bokföring och utbetalning senast den 13 januari.

Kundfordringar

Kundfakturor som inte har betalats med förfallodatum 31 okt 2010 eller tidigare och varit påminnda minst två gånger har tagits upp som kundförlust i bokslutet för 2010.

Lager

Under posten varulager och förråd redovisas publikationslager och profilartiklar.

Publikationslagret har värderats till försäljningspris med nedskrivning för beräknad inkurans med 50 procent. Resterande del har räknats ned med 40 procent rabatt på hälften av lagervärdet för beräknad andel som säljs till återförsäljare. Detta bedöms motsvara publikationslagrets verkliga värde.

Redovisning av periodavgränsningsposter och intäktsavräkning för avgiftsintäkter

Under periodavgränsningsposterna redovisas periodiseringsposterna upplupen intäkt respektive förutbetalad intäkt/ oförbrukat bidrag. Intäktsavräkningen för uppdrag görs successivt och automatiskt med ledning av kostnadsredovisningen och för uppdrag till fast offert i proportion till färdigställandegraden. Förväntade förluster enligt rapporterade utfallsprognoser redovisas i resultatet i sin helhet medan förväntade överskott tas upp i proportion till beräknad färdigställandegrad.

Principer för kostnadsfördelningar

Interna kalkylpriser för kostnadsfördelning av persontid är differentierade mellan avdelningarna. Kalkyldifferenser från internavräkning fördelas enligt utfall för respektive avdelning/resultatområde på anslags- respektive uppdragsverksamhet.

I SCB:s modell för ekonomisk styrning inräknas gemensamma kostnader för lokaler, nät-drift, telefon, administration etc. i kalkylpriset för persontid för att få en rättvis fördelning av kostnaderna på slutprodukter. Anslags- respektive uppdragsfinansierad verksamhet har därför indirekt via interna kalkylpriser belastas med proportionell andel av dessa kostnader.

Kostnader för gemensam infrastruktur – processer, verktyg och metoder – har fördelats på basis av tidrapporterad tid på slutprodukter och därmed på anslags- respektive uppdragsverksamheten.

Uppgifter om ledande befattningshavare enligt 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

SCB:s Insynsråd arvoden	Lön ¹	Andra uppdrag ²
Ordförande		
Stefan Lundgren	1 308 137	Inspektionen för socialförsäkringen Nämnden för läkemedelsförmåner, Tandvårds- och läkemedels- förmånsverket
Tjänstebil förmånsvärde fr.o.m. 2010-07-01	7 386	
Mats Wadman	949 609	–
Tjänstebil förmånsvärde fr.o.m. 2010-09-01	4 034	
Ledamöter		
Jens Hedström	4 350	NNR Service AB
Cecilia Hermansson ³	–	–
Thomas Ljunglöf	4 350	–
Agneta Rönn	1 450	–
Mats Larsson	4 350	–
Anna Lilliehöök	4 350	–
Joakim Hussenius	2 900	–
Christina Zedell	2 900	AB Botkyrkabyggen
Kerstin Hallsten (entledigades fr.o.m. 2010-05-01)	–	–
Kristian Nilsson (fr.o.m. 2010-05-06)	–	–

1) Skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret.

2) Uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

3) Har av sagt sig arvode.

Noter

Resultaträkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

	2010	2009
--	------	------

Not 1

Intäkter av anslag:

2:1:9:1	SCB:s ramanslag	488 806	504 899
2:1:6:3	Hushålls och bostadsstat.	4 285	2 784
9:5:1:13	Socialdepartementet	2 000	–
9:6:2:9	Socialdepartementet	6 051	6 235
14:1:3:2	Arbetsmarknadsdepartementet	7 104	2 107
16:1:14:2	Utbildningsdepartementet	4 721	1 103
16:4:3:1	Utbildningsdepartementet	7 200	6 806
Summa		520 167	523 934

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar:

– avgiftsintäkter	473 183	483 155
– kopior	22	18

enligt 4§ avgiftsförordningen:

– publikationsförsäljning	4 390	4 563
– kurs- och konferensavgifter	12	-216

andra ersättningar:

– försäljning inventarier	174	366
– fakturerad kostnadsersättning och andra ersättningar	235	657

Summa	478 016	488 543
-------	---------	---------

Not 3

Intäkter av bidrag:

– lönebidrag, anställningsstöd etc.	921	670
– bidrag från departement m.fl.	23 464	25 523
– utomstatliga bidrag inkl. EU-grants	8 216	9 096
Summa	32 601	35 289

Not 4

Finansiella intäkter:

– räntekonto i Riksgälden	66	114
– övriga finansiella intäkter	311	357
Summa	377	471

Not 5

Kostnad för personal:

– löner o skattepliktiga ersättn.	478 490	464 608
– arbetsgivaravgifter, pensionspremier etc., avtals-/delpension	238 060	227 086
– övriga personalkostnader	9 061	19 133
Summa	725 611	710 827

	2010	2009
--	------	------

Not 6

Kostnad för lokaler:

– lokalhyra	58 828	62 430
– hyra i utlandsverksamheten	3 851	4 965
– övriga lokalkostnader	7 576	8 387
Summa	70 255	75 782

Ett nytt hyresavtal gällde från halvårsskiftet 2010 för lokalerna i Stockholm vilket gav lägre hyror 2010 jämfört med 2009.

Not 7

Övriga driftkostnader:

– IT-tjänster, avgifter dataprogram	59 548	72 811
– resekostnader exkl. traktamente	23 886	27 185
– inköp av inventarier m.m.	10 925	18 556
– övriga driftkostnader	117 260	132 396
Summa	211 619	250 948

varav övriga driftkostnader avseende tjänsteexporten

Kostnaden för IT-tjänster har minskat från 2009 till 2010 p.g.a. mindre inköp av konsulttjänster. Minskningen av inköp av inventarier beror på att 2009 gjordes mer inköp av inventarier p.g.a. ombyggnation av lokalerna i Stockholm.

Not 8

Finansiella kostnader:

– lån i Riksgälden till investeringar	162	200
– övriga finansiella kostnader	714	410
Summa	876	610

Not 9

Hela kapitalförändringen hänför sig till uppdragsverksamheten i och med införandet av kostnads- mässig anslagsavräkning.

Överskott i uppdragsverksamheten	5 925	–
Underskott i uppdragsverksamheten	–	-10 388
Årets kapitalförändring	5 925	-10 388

Balansräkningen

	2010	2009
Not 10		
Balanserade utgifter för utveckling		
Anskaffningsvärde:		
– ingående balans	10 809	20 025
– korr från år 2008		-3 968
– årets anskaffning	11 694	–
– avgår anskaffningsvärde för årets utrangeringar	–	-5 248
Summa anskaffningsvärde vid årets utgång	22 503	10 809

Beloppet -3 968 tkr avser kostnadsföring av aktivering som gjordes under 2008. Beloppet 11 694 tkr avser pågående arbete för sju egenutvecklade dataprogram.

Avskrivningar:		
– ack. avskrivning, ing. balans	9 399	13 437
– årets avskrivning	828	1 210
– avgår ack. avskrivningar för årets utrangeringar	–	-5 248
Summa ack. avskrivningar vid årets utgång	10 227	9 399

Bokfört värde vid årets utgång	12 276	1 410
därav pågående projekt	11 694	–

Not 11

Rättigheter och andra immateriella tillgångar: utgifter för licenser och utveckling av dataprogram.

Anskaffningsvärde:		
– ack. anskaffningsvärde	35 633	34 448
– korrigering av AT-kategori	528	–
– årets anskaffningsutgift	275	1 996
– avgår anskaffn. värde för årets utrangeringar	-16 131	-811
Summa anskaffningsvärde vid årets utgång	20 305	35 633

Avskrivningar:		
– ack. avskrivning ing. balans	32 181	-28 689
– årets avskrivning	2 452	4 302
– avgår ack. avskrivningar för årets utrangeringar	-16 131	-810
Summa ack. avskrivning vid årets utgång	18 502	32 181

Bokfört värde vid årets utgång	1 803	3 452
därav pågående projekt	211	–

Not 12

Förbättringsutgifter på annans fastighet – ombyggnader

Anskaffningsvärde:		
– ingående balans	18 952	17 894
– korrigering av AT-kategori	1 633	–
– årets förbättringsutgifter	–	1 058
– avgår anskaffn. värde för årets utrangeringar	-14 325	–
Summa anskaffningsvärde vid årets utgång	6 260	18 952

Avskrivningar:		
– ack. avskrivningar, ing. balans	18 257	16 703
– korrigering av AT	-174	–
– årets avskrivning	961	1 554
– avgår ack. avskrivningar för årets utrangeringar	-14 325	–
Summa avskrivningar vid årets utgång	4 719	18 257

Bokfört värde vid årets utgång	1 541	695
--------------------------------	-------	-----

	2010	2009
--	------	------

Not 13

Maskiner, inventarier, installationer m.m.
I posten redovisas datorutrustning, tryckeriutrustning m.m.

Anskaffningsvärde		
– ingående balans	97 373	100 286
– korrigering av AT-kategori	-2 161	–
– årets anskaffning	11 675	25 462
– avgår anskaffn. värde för årets utrangeringar och försäljningar	-22 597	-28 375
Summa anskaffningsvärde vid årets utgång	84 290	97 373

Avskrivningar och nedskrivningar

– ack. avskrivningar, ingående balans	64 736	79 333
– korrigering av AT-kategori	174	–
– årets avskrivning o nedskrivning	12 634	13 778
– avgår ack. avskrivningar för årets utrangeringar och försäljning	-22 597	-28 375
Summa ackumulerade avskrivningar vid årets utgång	54 947	64 736

Bokfört värde vid årets utgång	29 343	32 637
--------------------------------	--------	--------

Not 14

Varulager och förråd:

– publikationslager	1 622	3 482
– profilartiklar	13	14
Summa	1 635	3 496

Publikationslagret har minskat med 1 860 tkr eftersom mindre volym av publikationer har producerats under 2010 jämfört med 2009 samt en större rensning av lagret har genomförts.

Not 15

Kundfordringar, exklusive fordran på andra myndigheter:

– uppdragsfakturerering	29 812	31 960
– publikationsförsäljning	19	21
Summa	29 831	31 981

Forordringar som nedskrivits i samband med bokslut	214	320
--	-----	-----

Not 16

Forordringar hos andra myndigheter:

– uppdragsfakturerering	56 389	47 905
– publikationsförsäljning	13	2
– ingående mervärdeskatt m.m.	11 255	11 879
– övriga fordringar myndigheter	1 113	–
Summa	68 770	59 786

	2010	2009
--	------	------

Not 17

Övriga fordringar:		
– utsända fakturor	20	95
– tjänsteexportens medel i projekt-länder m.m.	1 664	1 437
– övrigt	-2	55
Summa	1 682	1 587

Not 18

Förutbetalda kostnader:		
– hyra	15 949	14 360
– övrigt	11 273	8 232
Summa	27 222	22 592

Not 19

Upplupna bidragsintäkter:		
– upplupna lönebidrag	32	45
– pågående uppdrag	5 596	7 759
Summa	5 628	7 804

Övriga upplupna intäkter:		
– pågående uppdrag	41 860	37 758

Not 20

Avräkning med statsverket	1 495	32 738
---------------------------	-------	--------

Anslag i räntebärande flöde:		
Ingående balans	3 582	-4 162
Redovisat mot anslag	492 578	501 014
Återbetalning av anslagsmedel	–	15
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-520 700	-493 285
Saldo avseende anslag i räntebärande flöde	-24 540	3 582

I beloppet redovisat mot anslag 492 578 tkr ingår korrigering p.g.a. övergång till kostnadsmässig anslagsavräkning med 122 tkr och minskning av semesterlöneskuld för semesterdagar från 2008 eller tidigare med 3 894 tkr.

Anslag i icke räntebärande flöde:		
Ingående balans	3 861	3 325
Redovisat mot anslag	31 361	19 036
Medel som betalats till icke räntebärande flöde	-30 587	-18 500
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	4 635	3 861

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	25 295	29 786
Årets minskning av fordran av semesterlöneskuld	-3 895	-4 491
Saldo	21 400	25 295

Not 21

Balanserad kapitalförändring:

	Anslag	Uppdrag	Totalt
UB 2009-12-31	122	28 035	28 157
Kapitalförändring	-122	-10 388	-10 510
UB 2010-12-31	–	17 647	17 647

SCB får disponera ackumulerade överskottsmedel upp till 10 procent av omsättningen för uppdragsverksamheten. Med årets resultat uppgår det ackumulerade överskottet till 23 571 tkr motsvarande 4,7 procent (föregående år 17 647 tkr och 3,4 procent).

Kapitalförändringen 122 tkr för anslagsverksamheten avser en korrigering p.g.a. övergången till kostnadsmässig anslagsavräkning.

	2010	2009
--	------	------

Not 22

Avsättningar: skuld avseende delpensioner

Ingående avsättning	4 002	4 286
Förändring av skuld	5 623	2 748
Årets utbetalningar	-3 251	-3 032
Utgående avsättning	6 374	4 002

Not 23

Lån i Riksgälden till anläggningstillgångar.

Låneskuld vid årets ingång	36 242	33 158
Årets nya lån	22 381	28 880
Årets amorteringar av lån	-16 875	-25 796
Låneskuld vid årets utgång	41 748	36 242

Låneram (mnkr) enligt regleringsbrev	45	55
--------------------------------------	----	----

Amorteringen för andra halvåret 2008 på 4 753 tkr betalades 2 januari 2009 och finns därmed med i 2009 års siffror.

	2010	2009
--	------	------

Not 24

Skuld till andra myndigheter omfattar:

– arbetsgivaravgift, särsk. löneskatt	11 969	13 507
– pensionspremier etc.	31	22
– utgående mervärdeskatt	5 119	4 484
– leverantörsfakturor	7 772	8 376
Summa	24 891	26 389

Not 25

Leverantörsskulder:

– ankomstregistrerade fakturor	1 437	1 566
– övriga leverantörsskulder	27 121	28 743
Summa	28 558	30 309

Not 26

Övriga skulder:

– personalens källskatt	10 644	12 918
– övrigt	1 613	1 189
Summa	12 257	14 107

Not 27

Upplupna kostnader:

– semesterlöneskuld, löneskuld	62 144	59 525
– övriga upplupna kostnader	1 127	3 828
Summa	63 271	63 353

	2010	2009
--	------	------

Not 28

Oförbrukade bidrag:

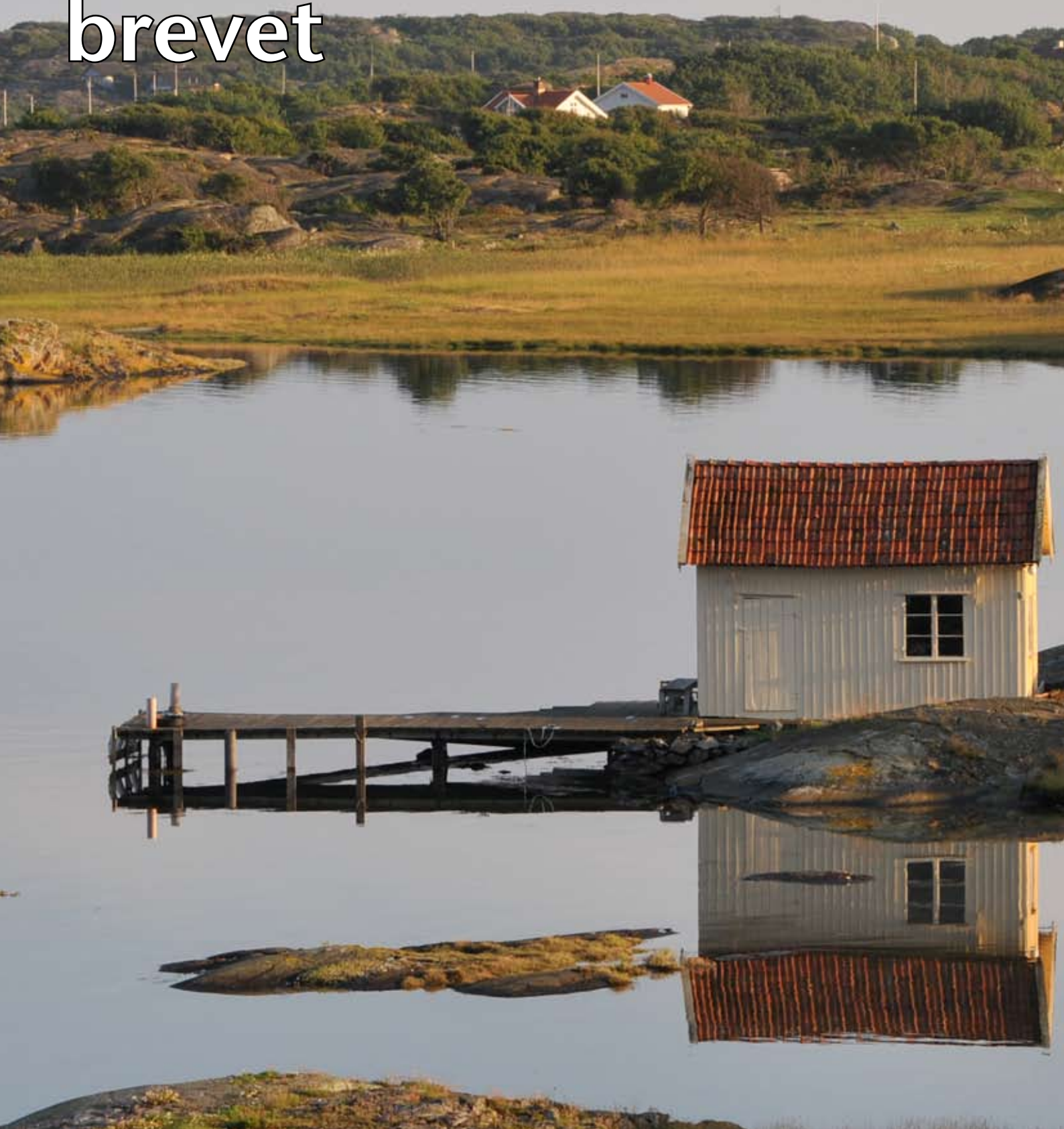
– inomstatliga pågående uppdrag	10 146	5 534
– utomstatliga pågående uppdrag	5 984	6 121
Summa	16 130	11 655

Not 29

Förutbetalda intäkter:

– inomstatliga pågående uppdrag	24 760	22 331
– utomstatliga pågående uppdrag	19 564	15 913
Summa	44 324	38 244

Mål och åter- rapporteringskrav enligt reglerings- brevet

Mål och återrappporteringskrav enligt regleringsbrevet

Regleringsbrevets mål i sammandrag samt uppnådda resultat

Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet.	Den anslagsfinansierade statistiken har producerats i enlighet med arbetsplanen. Mätningar av kundernas och användarnas uppfattning av kvaliteten uppvisar fortsatta höga betyg.
Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att öka möjligheterna att utnyttja det statistiska kompetensen för användarnas behov.	Volymen i den avgiftsfinansierade verksamheten är i nivå med budget. Resultaten från kundundersökningarna är fortsatt mycket goda. SCB:s avgiftsfinansierade verksamhet har bidragit till en ökad statistik användning i samhället.
Uppdrag rörande officiell statistik ska prioriteras framför annan avgiftsfinansierad verksamhet.	Volymen för den del av den officiella statistiken som produceras på uppdrag utgör den 20 procent av den avgiftsfinansierade verksamheten och den har producerats enligt plan.
Produktiviteten ska öka i genomsnitt minst 3 procent per år.	Under den senaste femårsperioden har totalproduktiviteten i genomsnitt uppgått till 4,4 procent per år.
Arbetet med att utveckla och införa ett kvalitetsledningssystem ska fortsatt prioriteras. Vidare ska arbetet med standardiserade och kvalitetssäkrade processer fortgå för att säkerställa en effektiv och tillförlitlig statistikproduktion.	Insatserna under året har inriktats på att kvalitetssäkra produktionsprocesserna med särskilda satsningar inom prisstatistik och nationalräkenskaper. Standardiserade verktyg och metoder har börjat implementeras. Det kvarstår efter årets insatser fortfarande en potential för effektivisering av statistikproduktionen.
Den statistiska informationen ska göras mer tillgänglig och användbar.	Tillgängligheten till historiska data har ökat, webbplatsen har förbättrats, kundservice har utökats.
Myndigheten ska genom ökade pedagogiska och analytiska insatser underlätta förståelse och tolkning av statistiska resultat och samband.	En webbaserad statistikatlas som består både av färdiga analyser inom olika ämnesområden och av ett visualiseringsverktyg där användaren själv kan göra analyser har utvecklats. Analyser och artiklar har presenterats löpande under året.
SCB ska redovisa produktivitetens utvecklingen.	Under den senaste femårsperioden har totalproduktiviteten i genomsnitt uppgått till 4,4 procent per år och för den senaste tioårsperioden är motsvarande genomsnittliga ökning 3,7 procent per år.

SCB ska redovisa bidrag från EU	SCB erhöll under 2010 ca 4,8 mnkr i bidrag från EU.
SCB ska redovisa företagens uppgiftslämnarkostnader.	Den totala kostnaden för uppgiftslämnandet har för 2010 beräknats till 616 mnkr, varav 580 mnkr avser kostnaden hos företag och organisationer. De totala kostnaderna har minskat med 12 mnkr eller 2 procent.
SCB ska redovisa allmänhetens förtroende för SCB.	Att SCB producerar och tillhandahåller opartisk statistik får 8,9 i genomsnittsbetyg på en 10-gradig skala. Påståendet att SCB producerar statistik av god kvalitet får ett betyg på 8,5.
SCB ska redovisa intäkter, kostnader, och prestationer i den avgiftsfinansierade verksamheten återrapporterat enligt den indelning som återges under avsnitt 6 Avgifter och bidrag.	Se <i>Tabell 17 Uppdragsverksamhetens intäkter, kostnader och resultat</i> i avsnittet <i>Ekonomi</i> .
SCB ska redovisa större insatser för extern marknadsföring och produktutveckling i den avgiftsfinansierade verksamheten.	Några stora marknadsföringskampanjer har under året inte genomförts, dock har några mindre insatser genomförts såsom annonser i olika medier samt nyhetsbrev.
SCB ska redovisa kundnöjdheten i den avgiftsfinansierade verksamheten.	Kundnöjdheten uppgår till 6,0 på en sjugradig skala, vilket är i nivå med föregående år.
SCB ska redovisa arbetet med åtgärdsplanen för förbättring av den ekonomiska statistiken.	Åtagandet har bedrivits i enlighet med arbetsplanen.
SCB ska redovisa hur analysverksamheten inom den ekonomiska statistiken har bidragit till utvecklingen av den ekonomiska statistikens kvalitet och till spridningen av kunskap av metodfrågor av betydelse för användare och forskare.	Under året har totalt 18 avgränsade analysprojekt bedrivits. Hälften av projekten har avslutats under 2010 och hälften löper vidare under 2011.
SCB ska redovisa åtgärder som vidtagits för att den statistiska informationen ska bli mer tillgänglig och användbar.	Tillgängligheten till historiska data har ökat, webbplatsen har förbättrats, kundservice har utökats.
SCB ska redovisa åtgärder som vidtagits för att öka förståelsen och tolkningen av statistiska resultat och samband.	En webbaserad Statistikatlas som består både av färdiga analyser inom olika ämnesområden och av ett visualiseringsverktyg där användaren själv kan göra analyser har utvecklats. Analyser och artiklar har presenterats löpande under året.
SCB ska samråda med viktiga användare innan väsentliga förändringar av statistikens innehåll och omfattning genomförs.	SCB har under 2010 haft nio användarråd. Användarråden har under året haft en aktiv roll i frågor kring prioritering och inriktning.

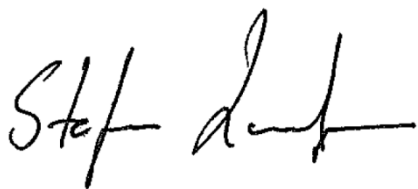
SCB ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är samordnade, kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företagare. Kostnaderna för uppgiftslämnarna ska minska.	Kostnaderna för uppgiftslämnandet har minskat med 2 procent.
SCB ska bistå Tillväxtverket i arbetet med att mäta förändringar av SCB:s föreskrifter och allmänna råd som påverkat företagens administrativa kostnader 2010 samt i arbetet med att göra prognoser av effekter på företagens kostnader av regelförenklingar som genomförs från och med 2010 och framåt.	SCB har bistått Tillväxtverket i arbetet med att mäta förändringar och levererat underlag för 29 undersökningar.
SCB ska leverera nationalräkenskapsdata på den överenskomna detaljnivå som är anpassad till Finansdepartementets behov.	SCB har levererat nationalräkenskapsdata på en detaljnivå som är anpassad till Finansdepartementets behov.
SCB ska inom ramen för förvaltningsanslaget leverera mikromaterial till Regeringskansliet enligt särskild överenskommelse.	SCB har försett Regeringskansliet med mikrodata enligt särskild överenskommelse.
Samordning av den officiella statistiken ska stärka det svenska statistiska systemet och öka användbarheten av den officiella statistiken.	Standard för redovisning av kön och region i databaser och på webb har fastställts av Rådet för den officiella statistiken. Seminarier för kompetensutveckling inom statistisk metod har anordnats under året.
SCB ska lämna en rapport utarbetad av Rådet för den officiella statistiken.	Den årliga rapporten från Rådet för den officiella statistiken publicerades på SCB:s webbplats den 26 februari och en engelsk version publicerades den 29 april 2010.
SCB ska redovisa utgiftsprognos för åren 2010–2014 vid angivna prognostillfällen.	Utgiftsprognoser redovisades enligt plan.
SCB ska senast den 1 februari 2010 redovisa en arbetsplan för den anslagsfinansierade verksamheten för 2010.	Arbetsplanen redovisades enligt plan.
SCB ska senast den 1 juni 2010 till regeringen redovisa förslag till en ny förmögenhetsstatistik från och med 2011.	SCB har utrett möjligheten att använda alternativa uppgiftskällor och metoder för att framställa individbaserad förmögenhetsstatistik. Utredningens resultatrapport levererades till Regeringskansliet enligt plan.

Ledningens beslut om årsredovisning 2010

Vid föredragning den 17 februari 2011 har jag fattat beslut om Statistiska centralbyråns årsredovisning för 2010.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Jag bedömer vidare att brister avseende den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten föreligger på följande punkter:

- Riskanalysen enligt 3 § i Förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll omfattar inte verksamhetens alla delar.
- Vissa brister föreligger i styrningen av IT-verksamheten.
- Dokumentationen av statistikprodukter är inte fullständigt genomförd.

Stefan Lundgren
Generaldirektör

Ledningsgruppen 2010

Stående från vänster: Anna Heinstedt, GD-stab, Folke Carlsson, Ekonomisk statistik, Inger Eklund, Regioner och miljö, Torbjörn Lindström, Personalavdelning, Stefan Lundgren, generaldirektör, Åke Bruhn, Processavdelning, Stina Andersson, Befolkning och välfärd, Lilli Japac, Utvecklingsavdelning, Berit Olsson, International Consulting Office (ICO).

Sittande från vänster: Cecilia Westström, Kommunikationsavdelning, Bo Lundholm, Ekonomi och intern serviceavdelning, Eva Bolin, Datainsamling från företag och organisationer, Mats Wadman, överdirektör, Anna Björk, Datainsamling från individer och hushåll.

På bilden saknas: Monica Nelson Edberg, Nationalräkenskaper.

Insynsrådet 2010

Från vänster: Thomas Ljunglöf, Christina Zedell, Mats Larsson, Anna Lilliehök, Stefan Lundgren, Cecilia Hermansson, Joakim Hussenius och Jens Hedström.

På bilden saknas: Agneta Rönn och Kristian Nilsson

ISSN 1654-0743 (online)
ISSN 1654-0387 (print)
ISBN 978-91-618-1536-4 (print)